

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Škola pro děti

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1. Název školního vzdělávacího programu	4
1.2. Údaje o škole	4
1.3. Zřizovatel školy	5
1.4. Platnost dokumentu	5
1.5. Účinnost aktualizace	5
2. Charakteristika školy	6
2.1. Úplnost a velikost školy	6
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Dlouhodobé projekty a spolupráce	7
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	17
3.5. Začlenění průřezových témat	18
4. Učební plán	29
5. Učební osnovy	32
5. 1 Jazyk a jazyková komunikace	32
5. 1. 1 Český jazyk a literatura	32
5. 1. 2 Anglický jazyk	55
5. 2 Matematika	65
5. 2. 1 Matematika	65
5. 3 Informatika	79
5. 3. 1 Informatika	79
5. 4 Člověk a jeho svět	89
5. 4. 1 Prvouka	89
5. 4. 2 Přírodověda	104
5. 4. 3 Vlastivěda	115
5. 5 Člověk a zdraví	126
5. 5. 1 Tělesná výchova	126
5. 6 Člověk a svět práce	144
5. 6. 1 Pracovní činnosti	144
5. 7 Umění a kultura	158
5. 7. 1 Hudební výchova	158
5. 7. 2 Výtvarná výchova	172

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	180
Pravidla pro hodnocení žáků	180
Závazné formy hodnocení:	180
A. v předmětech s převahou naukového zaměření	180
B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření	182
C. Rozšířené slovní hodnocení	182
D. Alternativní hodnocení	
Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku.....	186
Klasifikace žáka, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole.....	188
Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	190
Autoevaluace	192
 Příloha č. 1	 1918
Plán pedagogické podpory	1918
 Příloha č. 2	 200
Individuální vzdělávací plán.....	200

1. Identifikační údaje

1.1. *Název školního vzdělávacího programu*

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

Škola pro děti

Školní vzdělávací program byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)

1.2. *Údaje o škole*

Název školy: Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace

Adresa: Mostiště 50, 594 01 Velké Meziříčí

Ředitelka školy: Mgr. Hana Hladíková

Telefon: 566 522 991

E-mail : reditelka@zsmostiste.cz

Internetové stránky: www.zsmostiste.cz

IČO: 70993122

Identifikátor zařízení: 600 130 665

IZO: Základní škola – 102931879

Koordinátor ŠVP : : Mgr. Hana Hladíková

Poznámka: Součástí organizace je školní družina (v budově školy) a mateřské školy (odloučená pracoviště - Mostiště 127, Olší nad Oslavou 41), pracující podle samostatného vzdělávacího programu.

1.3. *Zřizovatel školy*

Město Velké Meziříčí

Radnická 29/1

Velké Meziříčí

594 13

Okres Žďár nad Sázavou

Telefon: 566 781 111

e-mail: mestovm@velkemezirici.cz

1.4. *Platnost dokumentu*

Od 1. 9. 2007

1.5. *Účinnost aktualizace*

Od 1. 9. 2024

Mgr. Hana Hladíková, ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Naše základní škola je organizovaná jako čtyřtřídní s 1. – 5. postupovým ročníkem. Poskytuje základní vzdělání a směřuje tak k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem. Součástí školy je školní družina a výdejna obědů v jedné budově. Obědy dovážíme ze školní jídelny při Základní škole Oslavická ve Velkém Meziříčí.

Školní areál leží na okraji města Velké Meziříčí, v místní části Mostiště. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro výchovné vycházky, praktické a poznávací činnosti v přírodě i pro tělesnou výchovu. Budova školy je dvoupodlažní. V přízemí se nachází tělocvična, učebna, kabinet tělesné výchovy, šatny, sociální zařízení, družina a výdejna obědů. V prvním podlaží se nacházejí zbývající tři učebny, sborovna, ředitelna, dva kabinety učebních pomůcek a také sociální zařízení. Kabinety jsou opatřeny kvalitními názornými pomůckami, které jsou průběžně doplňovány. Všechny učebny jsou vybaveny počítači s připojením k vysokorychlostnímu internetu a kvalitní audiovizuální technikou. Třída pro výuku informatiky je navíc vybavena notebooky, které mají také bezdrátové připojení k vysokorychlostnímu internetu. Ve všech třídách se nachází tabule pro interaktivní výuku. V učebnách jsou kvalitní výškově stavitelné lavice a židle. Vyučující mají volný přístup na internet, využívají tiskárnu, kopírku, skener, digitální fotoaparát, laminovací přístroj aj. Na chodbě je k dispozici interaktivní podlaha pro výuku i zábavu.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také žáci, učitelé a provozní zaměstnanci. Prostory pro výuku jsou dostatečné, každá třída má hrací koutek a prostor pro relaxaci o přestávkách.

Nedílnou součástí školy je žákovská a učitelská knihovna. Jsou zde soustředěny všechny knihy a časopisy.

Pro rekreaci o velkých přestávkách, ale i pro odpolední volný čas dětí slouží oplocený, zatravněný školní dvůr, který je upraven také pro sportovní činnost – stůl na stolní tenis, průlezkový a lavičky.

Na zahradě je školní pozemek se skladem na nářadí.

V blízkosti školy se nachází velké fotbalové a menší multifunkční hřiště s umělým povrchem. Obě sportoviště jsou za pěkného počasí využívány v hodinách tělesné výchovy.

Spádový obvod školy tvoří místní část Mostiště, místní část Olší nad Oslavou a obec Martinice. Naši školu navštěvují i děti z okolních obcí: Velké Meziříčí, Vídeň, aj.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilně 7 učitelek, 2 vychovatelky školní družiny a případně asistenti pedagoga k integrovaným žákům a školní asistent. Všichni pedagogičtí pracovníci mají odpovídající vzdělání. Všechny vyučující mají vysokoškolské pedagogické vzdělání (obor Učitelství pro 1. stupeň ZŠ) a průběžně si zvyšují kvalifikaci a prohlubují znalosti v různých kurzech.

V průběhu roku se všichni pedagogové dle potřeby zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných školicími středisky. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, speciální pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. Pedagogický sbor tvoří pouze ženy, z hlediska věkového složení převažují pracovnice středního věku.

2.3. Dlouhodobé projekty a spolupráce

Mimo vzdělávací oblasti probíhají ve škole akce, které zpestřují školní život. Během roku žáci navštěvují filmová, divadelní a hudební představení. Účastní se výstav, exkurzí, výletů a besed. Zapojují se do soutěží pořádaných sousedními školami, Střediskem volného času Dóza ve Velkém Meziříčí, veřejnými institucemi a různými firmami. I naše škola organizuje pro žáky v průběhu roku řadu soutěží. Např.: šplh, recitace, zpěv, skok přes švihadlo a jiné. Další akce probíhají dle termínového kalendáře: slavnostní přivítání žáků 1. ročníku ve škole, návštěva Mikuláše s čerty a andělem, příprava vánoční besídky nebo koncertu a vystoupení pro rodiče a rodinné příslušníky, účast na vánoční a velikonoční výstavě prací ve Velkém Meziříčí, plavecký výcvik, lyžařský výcvik, karneval, besídka ke dni matek, nácvik evakuace vzhledem k blízkosti přehradní nádrže, Den dětí, projektové dny na různá témata, školní výlet, rozloučení žáků 5. ročníku se školou a další. Každoročně pro nás členové Hasičského sboru ve Velkém Meziříčí pořádají ukázkou své náročné práce.

Škola je také zapojena do celoročních projektů: např. Zdravé zuby, Les ve škole - škola v lese, Školní mléko, Ovoce do škol, Patronáty Skautský institut aj. I tímto způsobem se snažíme příznivě ovlivňovat atmosféru školy a posilovat citovou vazbu žáků ke škole a místu, kde žijí. Spolupracujeme též se spádovou základní školou, kam odchází naši žáci do šestého ročníku. Máme zajištěnou zpětnou vazbu v podobě předání hodnocení našich žáků v šestém ročníku.

Ke spolupráci patří i kontakty s PPP, SPC a SVP.

Mimo jiné se také zaměřujeme na oblast sportu. Areál školy vytváří dobré podmínky pro sportovní vyžití. Také proto spolupracujeme s některými sportovními organizacemi, aby byla rozšířena nabídka pro využití volného času dětí v oblasti sportu. Sportovní výsledky žáků jsou velmi dobré i na úrovni okresních soutěží. Pod pojmem úspěch přitom nerozumíme zdaleka jen poháry a diplomy, i když i těch je hodně, hlavní je zapojení žáků do pravidelného sportování. Někteří jsou členy sportovních oddílů ve Velkém Meziříčí (hokej, fotbal, házená, atletika a jiné).

Nedílnou součástí je také spolupráce se ZUŠ a Střediskem volného času Dóza ve Velkém Meziříčí.

Škola nabízí zpravidla tyto kroužky: sportovní, florbal, taneční, keramika. Dále každoročně probíhají ve spolupráci se Střediskem výchovné péče primární preventivní programy. Do mezinárodní spolupráce se naše škola nezapojuje.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Škola by měla být zajímavá, přátelská a svou atmosférou pro děti přitažlivá. Naší prioritou je, aby se u nás všichni žáci i zaměstnanci cítili „jako doma“. V příjemném a kamarádském prostředí klademe důraz především na tradiční hodnoty, jako jsou kvalitní výuka, dobrá kázeň žáků a systematická spolupráce se zákonnými zástupci. Nabízíme individuální přístup k dětem i rodičům. Zakládáme si na téměř nadstandardní péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podporujeme velmi pěkné vztahy mezi žáky, zaměstnanci i mezi žáky a zaměstnanci. Stavíme na tradičních akcích školy, ale nebráníme se novým nápadům. Naš vzdělávací program nese název „Škola pro děti“. Lze jej chápat i jako vyjádření známé zásady „škola hrou“. Uvědomujeme si, že hra je pro dítě vážnou prací. V procesu výuky využíváme mnoho názorných pomůcek a moderní informační a komunikační technologie. Naší vizí je poskytnout žákům kvalitní základy vzdělání a rozvíjet osobnost každého dítěte, aby bylo schopno samostatně myslet a svobodně se rozhodovat v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami. To vše, pokud možno, hravou a pro děti přitažlivou formou výuky. Věříme, že tam, kde je lidem dobře, je možné také dobře pracovat a odvádět kvalitní výsledky. Velmi nás těší úspěchy našich dětí, kterých dosahují v porovnání s ostatními školami. To nás utvrzuje v tom, že naše práce má svoji hodnotu a smysl.

Současná podoba ŠVP je výsledkem kolektivní práce pedagogů zdejší školy. Společně jsme pracovali na jeho podobě v jednotlivých oblastech vzdělávacích a výchovných cílů školy. Výchovné a vzdělávací strategie směřující k cílům základního vzdělání a tím i k utváření klíčových kompetencí jsou zajištěny koordinovanými didaktickými prostředky od výuky jednotlivých předmětů přes průřezová témata až po krátkodobé projekty směřující k aktivnímu přístupu žáků k poznání a tvořivému řešení problémů i k rozvoji jejich kritického myšlení.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Skupinové učení

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin. V jejich rámci si děti vedle informací o učivu osvojují i dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

3.2.2. Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

3.2.3. Vrstevnické vyučování – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi

s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení a kompetence komunikativní.

3.2.4. Práce s textem

Dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy není důležitá jen pro vzdělávání v českém jazyce na základní škole, ale ve všech oborech a po celou jeho dobu a poté i v praktickém životě. Proto věnujeme po celou dobu školní docházky pozornost rozvoji čtenářských kompetencí. Pracujeme při tom s elektronickým i tištěným textem.

3.2.5. Projektové vyučování

Výsledkem týdenního, respektive čtrnáctidenního plánování práce, kdy je často stanoveno jedno téma, ke kterému se vztahuje výuka všech předmětů, vede k projektovému charakteru vyučování. Ústřední téma je zpracováváno z různých pohledů, které pak propojením dávají vzniknout porozumění vyšší úrovně než jednooborové vnímání jevů a problémů. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV.

3.2.6. Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivnímu vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají často a ve všech ročnících. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

3.2.7. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

3.2.8. Kompetence k učení:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- používat moderní metody výuky, které podporují zvědavost, soutěživost, zodpovědnost, dodržování etiky komunikace
- zajistit dostatek informačních zdrojů (využití spolupráce s knihovnou, internet, exkurze, aj.)
- propojit informace se skutečným životem (projekty)
- pracovat v motivujícím prostředí
- rozvíjet komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu, prezentaci vlastních výsledků
- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek
- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek pro individuální činnosti žáků i u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabé stránky
- vést žáky k vlastní organizaci učení
- využívat sebekontroly a sebehodnocení žáků
- využívat osobní příklad
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení, respektovat schopnosti žáků

3.2.9. Kompetence k řešení problémů:

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k dovednosti dokázat v praktickém životě použití všech nabytých zkušeností, poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastním životě a profesní orientaci
- zapojovat žáky podle schopností a dovedností do soutěží
- vést žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- vést žáky k prezentaci svých myšlenek a nápadů při řešení problémů
- zdokonalovat kompetenci při práci s informacemi z různých zdrojů (internet, média, aj.)
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, porozumět grafům, diagramům a tabulkám

3.2.10. Kompetence komunikativní:

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor, nést důsledky za svá rozhodnutí a poslouchat názor jiných
- učit žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- projektovým vyučováním rozvíjet komunikační dovednosti a schopnost prezentace vlastních výsledků
- zdokonalovat kultivovanost ústního projevu

3.2.11. Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- spolupracovat s rodiči a dalšími partnery
- podporovat spolupráci učitelů a jejich podílení se na řízení školy
- vytvořit jasná pravidla pro soužití ve škole (práva, povinnosti, sankce)
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení

3.2.12. Kompetence občanské:

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- vést žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví
- naučit žáky spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých, utvářet se a projevovat se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti, projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímat citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě
- získat pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránit
- naučit žáky orientovat se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- vytvářet smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně žáky zapojovat do kulturního dění a aktivit (účast na kulturních a sportovních akcích)
- učit žáky dovednosti chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (účast na projektu Den Země, třídění odpadu, atd.)

3.2.13. Kompetence pracovní:

- pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vést žáky k poznání své reálné možnosti a umět je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- doplňovat výuku o praktické exkurze
- připravit žáky na přechod ze základní školy na jiný typ školy
- vypěstovat u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti

3.2.14. Kompetence digitální:

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Poskytování podpůrných opatření školou se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření spočívají v

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- g) využití asistenta pedagoga
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Organizační podmínky vedoucí k naplnění podpůrných opatření

- Plán pedagogické podpory (PLPP) (viz příloha)
- Individuální vzdělávací plán (IVP) (viz příloha)

Personální podmínky vedoucí k implementaci podpůrných opatření

- Asistent pedagoga
- Poradenský pracovník školského poradenského zařízení (SPC, PPP), případně další pracovníci

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, tj. Speciálně pedagogického centra nebo Pedagogicko-psychologické poradny. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Požadavek na stanovení stupně vzdělávací podpory (a přiznání podpůrného opatření) může vůči ŠPZ vznést rodič (i na doporučení školy) a v nutných případech například i orgán sociálně-právní ochrany dítěte. ŠPZ provede vyšetření stupně vzdělávací podpory. Jeho výsledkem jsou zejména dva dokumenty:

- zpráva z vyšetření
- doporučení (ke vzdělávání)

ŠPZ zašle automaticky doporučení i škole. Zpráva je určena rodičům a ti ji mohou (ale nemusí) odevzdat i škole.

Doporučení obsahuje stručný popis příčin obtíží žáka a především vhodná doporučení k úpravě vzdělávání žáka, tj. doporučení vhodných podpůrných opatření.

Podpůrné opatření 2. až 5. stupně přestane škola poskytovat (po projednání se zákonným zástupcem žáka):

- Pokud uplynula doba, na kterou byla podpůrná opatření případně v doporučení stanovena.
- Pokud z doporučení ŠPZ vyplývá, že podpůrná opatření již nejsou nezbytná.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Charakteristika 1. stupně podpory 7

Škola:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka.
- Navrhuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
- Realizuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
- Vyhodnocuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.

V případě, že škola zjistí, že tato podpůrná opatření stačí k naplnění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, dále je používá do té doby, po kterou jsou efektivní (může to trvat celou školní docházku).

V případě, že nejpozději po šesti měsících škola zjistí, že podpůrná opatření, která realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech) žáka, kontaktuje prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení.

Pro tento případ zpracuje zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které jasně uvede:

- jaký problém ve vzdělávání žáka nastal,
- jaká podpůrná opatření byla uplatňována,
- jak jsou vyhodnocena.

Školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:

- zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (případně může navrhnout jiná opatření tohoto stupně)
- zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory – pak se žák stává klientem školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření v 1. stupni škola realizuje s finanční podporou svého základního rozpočtu – nedostává prostředky navíc na zajištění podpůrných opatření.

Problémy žáka v 1. stupni podpory mohou navazovat např. na:

- Situace, které zvyšují riziko školní neúspěšnosti (krátkodobá nemoc, stěhování, rozvod či úmrtí v rodině, negativní vztahy v kolektivu, změny učitele atd).
- Dlouhodobější problémy vyplývající z nemožnosti či neschopnosti rodiny zabezpečit adekvátní domácí přípravu, drobné poruchy pozornosti, nezávažné nespecifické poruchy chování atd.
- Lehké narušení komunikačních schopností ovlivňující úroveň čtení a psaní.

Charakteristika 2. – 5. stupně podpory

Školské poradenské zařízení:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka.
- Navrhuje podpůrná opatření ve 2. až 5. stupni podpory (podle závažnosti jejich dopadů do vzdělávání).
- Spolupracuje se školou při jejich realizaci.
- Vyhodnocuje efektivitu navržených a poskytovaných PO.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Obecně platí, že ŠPZ navrhuje podpůrná opatření vyššího stupně tam, kde je neefektivní využívat podpůrná opatření nižšího stupně.

Stručný výčet možných problémů ve vzdělávání žáka v různých stupních podpory:

2. stupeň podpory:

Selhávání žáka z důvodu

- oslabení kognitivního výkonu (žáci s „hraniční“ inteligencí)
- oslabení sluchových a zrakových funkcí
- onemocnění (včetně psychického), které nemá závažnější dopady do vzdělávání
- nedostatečné znalosti vyučovacího jazyka
- oslabení dorozumivacích dovedností

3. stupeň podpory:

Selhávání žáka z důvodu

- lehkého mentálního postižení
- zrakového či sluchového postižení (slabozrakost, nedoslýchavost), NKS
- tělesného postižení či onemocnění (včetně psychického) se závažnějšími dopady do vzdělávání
- neznalosti vyučovacího jazyka
- syndromu CAN (týrané, zanedbávané a zneužívané dítě)

4. stupeň podpory:

Selhávání žáka z důvodu

- středně těžkého či těžkého mentálního postižení
- těžkého zrakového či těžkého sluchového postižení (nevidomost, hluchota)
- závažného tělesného postižení či onemocnění
- poruchy autistického spektra
- neschopnosti komunikovat prostřednictvím mluveného či psaného slova

5. stupeň podpory:

Selhávání žáka z důvodu

- hluboké mentální retardace
- kombinace těžkého zdravotního postižení

Vzdělávání všech žáků školy se uskutečňuje podle ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Dle Vyhlášky 27/2016 Sb. může ředitel s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným

nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, popřípadě doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře nebo dalšího odborníka, a vyjádření zákonného zástupce žáka.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je součástí dokumentace žáka.

Za zpracování IVP odpovídá ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se vypracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka.

IVP je vypracován zpravidla nejpozději však 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby.

Ředitel školy seznámí s IVP zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Školské poradenské zařízení sleduje a dvakrát ročně vyhodnocuje dodržování postupů a opatření stanovených v IVP a poskytuje žákovi, škole i zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu.

IVP sestavuje třídní učitel vždy v písemné podobě. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů (uvedena v tomto ŠVP u jednotlivých předmětů v oddílu Učební plán). Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Oblasti podpory ve škole

- Organizace výuky 11

Organizační opatření (uzpůsobení prostoru třídy a dalších vyučovacích prostor) připravující komfortní prostředí, ve kterém probíhá efektivní vzdělávání.

- Modifikace vyučovacích metod a forem

Jedná se o opatření z oblasti didaktiky – principy, metody, organizační formy, postupy, techniky používané ve výuce uzpůsobené potřebám vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Intervence

Intervencí rozumíme pedagogický, speciálně pedagogický nebo psychologický zásah ve prospěch žáka.

- Pomůcky

Učební pomůcky jsou důležité, protože pomáhají vytvořit vizuální a interaktivní zážitek pro žáky a mohou podporovat jejich motivaci k učení. Zejména se však očekává jejich přispění k porozumění učební látce.

- Úpravy obsahu vzdělávání

Pod pojmem „obsah vzdělávání“ rozumíme souhrn znalostí, vědomostí, dovedností, který je spolu s výchovnou složkou zaměřen do oblasti hodnotové orientace, zájmů a postojů žáků. Pro

potřeby žáka s potřebou podpůrných opatření je třeba v některých případech tyto výstupy modifikovat (uzpůsobovat) nebo i redukovat (omezit) a vybrat z nich pro žáka to podstatné s ohledem na jeho schopnosti a možnosti.

- **Hodnocení**

Hodnocení a zejména klasifikace je jedním z hmatatelných výstupů školní úspěšnosti či neúspěšnosti žáka. (Slovní hodnocení, motivační hodnocení)

- **Příprava na výuku**

Vytrvalá a intenzivní domácí příprava na vyučování umožňuje do určité (a mnohdy významné) míry kompenzovat funkční deficit. Bereme v úvahu, že žák se SVP často díky svému hendikepu vydává při samotné školní výuce hodně energie, a nepřiměřeně náročná domácí příprava tak může vést k jeho dlouhodobému přetěžování.

- **Podpora sociální a zdravotní**

Podávání medikace, léčebná režimová opatření.

- **Práce s třídním kolektivem**

Jedním z hlavních důvodů, které vedou ke společnému vzdělávání všech žáků, je potřeba vyrůstat v přirozeném prostředí svého bydliště a navázání přirozených sociálních vazeb v rámci vrstevnické skupiny i celé komunity. Integrace žáka se SVP neznamena plus pouze pro žáky s postižením (znevýhodněním), ale je také velmi důležitá pro rozvoj sociálních dovedností, podporu empatie a osobnostní rozvoj žáků bez postižení.

- **Úprava prostředí**

Jedná se o vytvoření takových podmínek pro vyučování a učení, které žákům umožní efektivní vzdělávání. Patří sem opatření týkající se překonání architektonických bariér a také zajištění účinné organizace, interaktivního pojetí práce, využití přístupů k regulaci napětí žáků a podporujících jejich výkon.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel také s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Mezi průřezová témata patří:

- osobností a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- multikulturní výchova,
- environmentální výchova,
- mediální výchova,

3.5.1. Osobností a sociální výchova

Průřezové téma osobností a sociální výchova se orientuje na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Téma je realizováno v každodenní práci, je součástí vyučovacího procesu v 1. – 5. ročníku. Volením vhodných vyučovacích metod a forem práce škola rozvíjí osobnost žáka, jeho schopnost komunikace, utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, napomáhá zvládání vlastní chování žáka, rozvíjí získání dovedností při řešení konfliktních situací, přináší vědomosti týkající se duševní hygieny. K realizaci jsou využívány prostředky jako např. dramatická výchova, skupinová práce, projektové vyučování, školní výlety, exkurze, atd.

Název tematického okruhu	Obsah tematického okruhu	Realizace předmět
rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů dovednosti pro učení a studium	I. ČJ, M, PRV, VL, PŘ
sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě druzí jako zdroj informací o mně moje tělo moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) co o sobě vím a co ne jak se promítá mé já v mém chování můj vztah ke mně samému moje učení moje vztahy k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, M, PRV, PŘ, VV
seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, PČ, TV
psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace a podobně) hledání pomoci při potížích	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, HV, VV, TV
kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnost vidět jinak, citlivost, schopnosti dotahovat nápady do reality) tvořivost v mezilidských vztazích	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, HV, VV, PČ, TV
poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině-třídě rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech chyby při poznávání lidí	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, VL, TV

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy empatie a pohled na svět očima druhého respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů vztahy a naše skupina (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, PRV, VL, PŘ, VV
-------------------	--	---

komunikace	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytváření člověkem, řeč lidských skutků cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání dovednosti pro sdělování verbálního a neverbálního (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) specifické komunikační dovednosti (monologické formy-vstup do tématu, rétorika) dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost a podobně) efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, AJ, PRV, VL, PŘ
kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu a podobně, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení a podobně) rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	I.,II.,III.,IV., V. ČJ, AJ, M, HV, VV, PČ, TV
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí- problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	I.,III.,V. ČJ, AJ, M, PRV, VL, PŘ

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

hodnoty, postoje, praktická etika	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování a podobně pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	I., II., III., IV., V. ČJ, AJ, M, VV, PČ, TV
---	---	--

3.5.2. Výchova demokratického občana

Průřezové téma výchova demokratického občana má naučit žáka orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech společnosti. Umožňuje mu řešit dané problémy s ohledem na sebe, na druhé, ale i na celou společnost.

Pro naplnění cíle tohoto průřezového tématu je celkové dobré klima školy. Nejvíce je zastoupena v oblasti Člověk a jeho svět.

název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace předmět
občanská společnost a škola	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy-žákovských rad či parlamentů) formy participace žáků na životě místní komunity spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	I., II., IV. PRV, VL
občan, občanská společnost a stát	občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana úloha občana v demokratické společnosti základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost) principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	II., IV., PRV, VL
formy participace	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)	III., IV., V. PRV, VL

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

občanů v politickém životě	obec jako základní jednotka samosprávy státu společenské organizace a hnutí	
principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokracie jako protiváha diktatury a anarchie principy demokracie základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) význam Ústavy jako základního zákona země demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	III., IV., V. PRV, VL

3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech má vychovávat budoucího evropského občana jako zodpovědnou a tvořivou osobu schopnou v průběhu života přizpůsobit se v občanské a pracovní sféře i v osobním životě.

Téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Prohlubuje poznatky a dovednosti, které si žáci osvojují v jednotlivých předmětech. V oboru Tělesná výchova využívá průřezové téma zájem žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí kořenů olympijských idejí. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Zaměřujeme se na poznávání Evropy a světa jako celistvého prostředí, měnícího se v čase. K tomu využíváme projektové vyučování, v němž žáci poznávají životní styl a vzdělávání v evropských rodinách.

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace předmět
Evropa a svět nás zajímá	rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu naši sousedé v Evropě život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy sport ve světě	III., IV., V. ČJ, AJ, PRV, VL, PŘ, Tv
objevujeme Evropu a svět	naše vlast a Evropa evropské krajiny Evropa a svět mezinárodní setkávání státní a evropské symboly Den Evropy život Evropanů a styl života v evropských rodinách životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	III., IV., V. VL, VV, PČ
jsme Evropané	kořeny a zdroje evropské civilizace	III., IV., V.

	klíčové mezníky evropské historie Evropská integrace Instituce Evropské unie a jejich fungování čtyři svobody a jejich dopad na život jedince co Evropu spojuje a co ji rozděluje mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže sport v Evropě	ČJ, AJ, PRV, VL, Tv
--	--	---------------------

3.5.4. Multikulturní výchova

Průřezové téma multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Učí poznávat žáky vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi. Poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobu jejich řešení.

Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých. Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.

Název tematického okruhu	Obsah tematického okruhu	Realizace Předmět
kulturní diference	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika poznávání vlastního kulturního zakotvení respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.	I., IV., V. ČJ, AJ, PRV, HV, VV
lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích	I., II., III., IV., V. ČJ, PRV

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

	uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	
etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost postavení národnostních menšin základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa projevy rasové nesnášenlivosti-jejich rozpoznávání a důvody vzniku	IV., V., VL
multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	III., IV., V., ČJ, AJ
princip sociálního smíru a solidarity	odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám nekonfliktní život v multikulturní společnosti aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin, otázky lidských práv, základní dokumenty	

3.5.5. Environmentální výchova

Průřezové téma environmentální výchova vede žáky k postupnému pochopení složitostí a komplexností vztahů člověka a životního prostředí. Učí je ochraňovat a utvářet prostředí v zájmu rozvoje lidské civilizace. Vede k uvědomování si vzájemných vztahů životního prostředí a organismů a jejich oboustranného ovlivňování, k chápání vlivu základních regionálních a globálních ekologických problémů na život a životní prostředí. Vede k dodržování správného životního stylu.

Prvky environmentální výchovy jsou zařazovány do výuky v předmětech od 1. – 5. ročníku. Některá témata s ekologickou tematikou jsou zpracována v rámci projektového vyučování. Výstupy z těchto aktivit jsou využívány k výzdobě školy.

Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Název tematického okruhu	Obsah tematického okruhu	Realizace předmět
ekosystémy	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný prales (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás), lidské sídlo-město-vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, PRV, PŘ, VV, PČ
základní podmínky života	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) Půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ekosystémy-biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	IV.,V. PRV, PŘ, VV
lidské aktivity a problémy životního prostředí	zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv	

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

	právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti) ochrana přírody při masových sportovních akcích (zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země a podobně)	
vztah člověka k prostředí	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, instituce, nevládní organizace, lidé) náš životní styl (spotřeby věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás	I., II., III., IV., V. PRV, VL, PŘ, VV, PČ

3.5.6. Mediální výchova

Průřezové téma mediální výchova učí žáky poznávat základní poznatky a dovednosti mediální komunikace a práce s médii, protože ta mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Cíl:

- Přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace.
- Rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.
- Přispívá ke schopnostem přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.
- Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění.
- Napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Prostředek:

- nástěnky na chodbách, vyučovací předmět čtení

Realizace:

- aktivní zapojení žáků do dané problematiky, vytváření nástěnek na chodbách, časopisů, četba s porozuměním

Přehled:

- I. Tvorba nástěnek ve třídách, na chodbách
- II. Čtení s porozuměním
- III. Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Zpracování tematických okruhů:

I.	Tvorba nástěnek ve třídě, na chodbách provádí třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů
realizace	fotografie z akcí třídy, prezentace skupinové práce a projektů
metody	práce s informacemi – vyhledávání a zpracování, práce ve skupinách a týmu
II.	Čtení s porozuměním
provádí	třídní učitel, učitel předmětu čtení
realizace	mediální zprávy a sdělení, reklama, četba různých mediálních zpráv, sdělení a reklam a vnímání obsahu, hledání rozdílů při použití různých slov v textu, poznat rozdíl mezi zprávou a reklamou
metody	řízený rozhovor, samostatná práce, dramatizace
III.	Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty
provádí	třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů
realizace	pomocí fotografií, skupinových a výtvarných prací a podobně
metody	čtení s porozuměním, tvorba nástěnek a podobně

Název tematického okruhu	Obsah tematického okruhu	Realizace • Bod přehledu • předmět
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných hodnotících prvků ve sdělení (výběr slov a záběrů) hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel Identifikování základních orientačních prvků v textu	II., III. ČJ
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	II., III. ČJ
stavba mediálních sdělení	příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost) příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a další mediální sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	III., IV., V. ČJ
vnímání autora mediálních sdělení	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	III., IV., V. ČJ

fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování způsoby financování médií a jejich dopady vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) role médií v politických změnách	III., IV., V. ČJ
Tvorba mediálního sdělení	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení tvorba mediálních sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium technologické možnosti a jejich omezení	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ
Práce v realizačním týmu	redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacování týmu, komunikace a spolupráce v týmu stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědností faktory ovlivňující práci v týmu pravidelnost mediální produkce	I.,II.,III.,IV.,V. ČJ, AJ, VV, PČ

4. Učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Předměty můžeme rozdělit do tří skupin: předměty povinné pro všechny žáky (např. Čj, M), předměty nepovinné (tvoří je nabídka nad povinný standard, žáci si je zvolit mohou, ale nemusí) a předměty zájmové (kroužky) Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti a časové dotace.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					celkem	Disponibilní hodiny celkem
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	10	10	8	8	45	12
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika a geometrie	4	5	5	5	5	24	4
Informatika	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	11	0
		Přírodověda	-	-	-	1	3		
		Vlastivěda	-	-	-	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Průřezová témata			P	P	P	P	P		
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	26	118	16

Poznámky:

Český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu, čtení (literární výchova), v 2. a 3. ročníku také na psaní. To se zpravidla realizuje v menších časových celcích, než je vyučující hodina.

Počet vyučovacích hodin českého jazyka byl navýšen z disponibilních hodin o 12 z důvodu narůstajícího počtu žáků se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie) a z důvodu náročnosti a důležitosti učiva probíraného v prvních pěti letech povinné školní docházky.

V případě potřeby jsou děleny hodiny (zpravidla českého jazyka a angličtiny) ve třídě se spojenými ročníky.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Dalšími čtyřmi disponibilními hodinami byla posílena výuka matematiky opět z důvodu narůstajícího počtu dětí s projevy dyskalkulie a dyspraxie a s přibývajícím náročností učiva.

Ve 5. ročníku je časová dotace 3 vyučující hodiny disponibilní mezi předměty vlastivěda a přírodověda dle potřeby vyučujícího.

Praktické činnosti tvoří tyto složky: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelství, příprava pokrmů.

Výuka (především výchov) může být vyučována jako spojená u dvou ročníků s nižším počtem žáků.

Součástí výuky tělesné výchovy je ve všech ročnících plavecký kurz (povinný ve 3. a 4. ročníku).

Nabídka nepovinných předmětů: Náboženství

Nabídku zájmových předmětů tvoří zpravidla: taneční kroužek, keramika a florbal, nepravidelné konverzační setkávání v angličtině.

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast:

5. 1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří ke znakům všeobecné vyspělosti absolventa naší základní školy. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a sdělovat svoje myšlenky a pocity, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, to vše v ústní i písemné podobě. Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím těchto předmětů: český jazyk a literatura, anglický jazyk.

Vyučovací předmět:

5. 1. 1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do tří složek : Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se obsah složek vzájemně prolíná.

Časová dotace v jednotlivých ročnících je uzpůsobena takto:

1. ročník – 9 hodin týdně
2. ročník – 10 hodin týdně
3. ročník - 10 hodin týdně
4. ročník - 8 hodin týdně
5. ročník – 8 hodin týdně

Naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním a spisovnou podobu jazyka, tvůrčí činnost, spolupráci a vytváření správných postojů k učení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech a oborech.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a směřuje k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností žáků, obohacování jejich slovní zásoby, k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání a vytváření vztahu k literárním hodnotám. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, časopisy a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s metodami potřebnými k osvojování učiva
- vedeme žáky k využívání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vedeme žáky k systematickému vyhledávání informací a jejich využití v procesu učení
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojení
- seznamujeme je s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- budujeme u žáků pozitivní vztah ke čtení, zdokonalování se a posuzování vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému řešení problému, popřípadě za pomoci učitele nalézají pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- klademe důraz na samostatné odstraňování případných chyb v textu a odůvodnění správného řešení
- motivujeme žáky k nalézání různých řešení problému a dokončování úkolů
- vedeme žáky k hodnocení dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke zdokonalování ve výstižném a kultivovaném projevu
- vedeme žáky k porozumění probíraným literárním textům
- pomocí literárního i gramatického učiva motivujeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- podporujeme u žáků správné vyjadřování, srozumitelné a souvislé, vedeme je ke správné stavbě větných celků, k vyprávění, k prezentaci svých myšlenek
- podporujeme dovednost naslouchání druhým a obhájení svého názoru

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- podporujeme spolupráci na vytváření pravidel ve třídě a při práci v týmu
- motivujeme žáky k vzájemnému respektu a úctě k sobě samému i k druhým lidem, pomáháme mu budovat sebedůvěru
- motivujeme žáky k rozpoznání nevhodného chování, uvědomění si možných důsledků
- vyžadujeme, aby žák respektoval pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a učíme je chápat jeho význam, budujeme smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáka k zodpovědnosti, k tomu, aby dokázal požádat o pomoc a pomoc nabídnout
- seznamujeme žáky s literárními díly jiných národů a etnik, odmítáme xenofobii
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností, respektování druhých lidí, odmítání hrubého jednání

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování pořádku jejich učebního prostoru
- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

MDV – Receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

MDV – Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných medií, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

MDV – Receptivní činnosti - Stavba mediálních sdělení

Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

MDV – Receptivní činnosti - Vnímání autora mediálních sdělení

Identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

MDV - Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti

Organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na

jejich chování, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politickém životě (před volební kampaně a jejich význam), vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách).

MDV - Produktivní činnosti -Tvorba mediálního sdělení

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení.

Multikulturní výchova – kulturní difference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní schránky i jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě)

Multikulturní výchova – lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Sociální rozvoj – komunikace

Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbální sdělování), specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu – rétorika), dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice

Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Časová dotace: 9 hodin týdně

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-04 pečlivě vyslovuje nebo opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL -3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-1-04 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *ČJL-3-1-08 p zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním*

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-2-01 p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy*

Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

Tvoří slabiky

Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

Literární výchova

- ČJL -3-3-03 odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- píše jednotlivá písmena abecedy tiskací i psací, malá i velká, interpunkční znaménka
- písmena správně přečte, vysloví
- rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky /písmena/
- správně artikuluje, mluví ve výuce spisovně
- hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací
- rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat
- dokáže jednoduchou větu smysluplně doplnit
- dokáže dramatizovat jednoduchý text přiměřeně věku
- dokáže vyprávět pohádku a příběh podle obrázkové osnovy
- dokáže zdvořile vystupovat, pozdravit, omluvit se
- sedí při psaní a zvládá základní hygienické návyky
- píše správné tvary písmen a číslic
- napíše slabiky, jednoduchá slova, krátké věty

- dokáže přepsat tištěný text do psací podoby

Jazyková výchova

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova
- rozlišuje jednotlivé hlásky a správně je vyslovuje
- skládá slabiky a slova
- čte slabiky a slova
- tvoří jednoduché věty
- hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací

Literární výchova

- naučí se zpaměti krátkou báseň, snaží se o recitaci
- dokáže vyprávět krátkou pohádku a odliší ji od jiného literárního útvaru
- vybaví si a čte nějaký dětský časopis

Učivo

Čtení - praktické čtení, technika čtení

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)
komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)

Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace

Průřezová témata

MKV – Kulturní difference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti. Člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika.

MKV – Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci. Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou zájmovou nebo generační příslušnost.

MDV – Receptivní činnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Mezipředmětové vztahy

M - počítání slabik, slovní úlohy

HV – lidová říkadla a jejich zhudebnění, lidové písně, správné dýchání, tvoření hlasu, hry na rozvoj sluchového vnímání

VV – ilustrace přečteného textu

PV – loutky

PRV – výchova ke zdraví

TV – správné držení těla

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Časová dotace: 10 hodin týdně

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL -3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL -3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL -3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- ČJL-3-1-02 p rozumí pokynům přiměřené složitosti

- ČJL-3-1-05 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-09 p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

Spojuje písmena a slabiky

Převádí slova z mluvené do psané podoby

Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
- ČJL -3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

Literární výchova

- ČJL -3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- spisovně se vyjadřuje v krátkých větách
- vyjadřuje svůj názor a svoje pocity
- porozumí písemné nebo mluvené zprávě a vzkazu
- volí vhodné tempo řeči
- pokouší se krátce a jednoduše popsat svoje zážitky
- dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich jednoduchý příběh
- čte plynule jednoduché texty hlasitým a tichým čtením

- správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje svůj písemný projev
- dokáže správně napsat velká tiskací písmena
- napíše adresu a krátký dopis
- rozlišuje, co je nadpis a odstavec
- užívá správně diakritická znaménka

Jazyková výchova

- seřadí abecedu, dokáže poskládat slova podle abecedy
- dokáže rozlišit větu jednoduchou a souvětí
- pozná druhy vět, umí je napsat se správnými znaménky
- utvoří smysluplnou větu z nabídky slov
- rozlišuje slovo nadřazené, podřazené a souřadné
- rozlišuje hlásky (samohláska krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké a obojetné)
- správně vyslovuje a píše souhlásky znělé a neznělé na konci slov, učí se psát tyto

souhlásky uvnitř slov

- vyslovuje a píše slova se slabikami bě,pě,vě,mě,dě,tě,ně
- rozdělí běžné slovo podle slabik na konci řádku
- seznamuje se se slovními druhy, učí se poznávat podstatná jména, slovesa a předložky

v textu

- učí se rozlišovat podstatná jména vlastní a obecná

Literární výchova

- čte plynule jednoduché texty
- užívá správný slovní přízvuk a přirozeně intonuje
- čte a vnímá jednoduché přiměřené texty s porozuměním
- dokáže naslouchat uvědoměle poezii a próze
- spojuje obsah textu s ilustrací
- dokáže převyprávět pohádku nebo povídku o dětech
- učí se recitaci a správné intonaci v básni
- seznamuje se s pojmy verš, rým, rytmus, přízvuk, vyprávění, děj, divadlo a divadelní

prostředí

- dokáže jednoduše doporučit knihu k přečtení
- domýšlí jednoduché příběhy

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné),

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)

vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)

komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí,

Pravopis – lexikální

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní difference

Člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika.

MKV – Lidské vztahy

Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou zájmovou nebo generační příslušnost.

MDV – Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě. Rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných.

Mezipředmětové vztahy:

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání

PRV – povídky o zvířatech

VV – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, obrázková osnova

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvíle

PV – kulisy k dramatizaci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Časová dotace: 10 hodin týdně

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL -3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL -3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i

mimoškolních situacích

- ČJL -3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL -3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
-
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-1-01 p čte s porozuměním jednoduché texty*
- *ČJL-3-1-06 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-02 vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL -3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL -3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL -3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL -3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL -3-2-08 odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, , ú/ů bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-2-08 p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Literární výchova

- ČJL -3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL -3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL -3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých

schopností

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- ČJL-3-3-01 *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*
- ČJL-3-3-02 *p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*

Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- čte plynule, výrazně a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a obsahu
- čte potichu i předčítá nahlas
- dokáže se v textu orientovat
- snaží se o využití četby jako zdroje poznatků
- rozumí přiměřeným písemným i mluveným pokynům
- dokončí příběh s otevřeným koncem
- reprodukuje obsah čteného i slyšeného textu přiměřené náročnosti
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- volí vhodné prostředky verbální a nonverbální komunikace v běžných školních i

mimoškolních situacích

- v krátkých mluvních projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- pečlivě vyslovuje a artikuluje, rozlišuje správnou a nesprávnou výslovnost
- vede telefonický rozhovor
- je schopen srovnat ilustrace podle posloupnosti a vyprávět podle ilustrací jednoduchý

příběh

- píše čitelně a úhledně
- dokáže napsat několik vět na dané téma, například formou vyprávění nebo

jednoduchého popisu, dbá na správný slovosled

- napíše krátký dopis, pohlednici s adresou

Jazyková výchova

- dokáže vyhledat v textu slova příbuzná, najít kořen u jednoduchých příbuzných slov
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, zejména slovní druhy ohebné
- ovládá pádové otázky
- rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní, ovládá pravopis v typických příkladech

vlastních jmen osob, zvířat a zeměpisných názvů

- u podstatných jmen dokáže určit rod, číslo a pád
- u sloves se učí určit osobu, číslo a čas
- v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a

sloves

- vyjmenuje obojetné souhlásky, vyjmenuje vyjmenovaná slova a správně je napíše,

použije je v textu

- ovládá pravopis slabik dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě ve slovech
- ví, v kterých případech psaní slov použije ú-ů
- ovládá abecedu, dokáže najít pojmy ve slovníku
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí, doplňuje souvětí

Literární výchova

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- přednáší z paměti texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu
- seznamuje se s divadlem, ví, kdo je režisér, herec
- dokáže pracovat tvořivě s literárním textem podle svých schopností s dopomocí učitele
- vede čtenářský deník
- vypráví pohádky, povídky, dokončuje děj, dramatizuje

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla, komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, vzkaz, pozvánka

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu, vyjmenovaná slova

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – divadelní přestavení, režisér, herec

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní difference

Poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců, nebo příslušníků etnik žijících v místě školy.

MKV – Lidské vztahy

Vztahy mezi kulturami, (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich

rozdílnosti), předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace), důležitost integrace

jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování

(základní morální normy).

MDV –Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů), hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a

reklamním sdělením.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

MDV – Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, rytmus a rým

PRV – povídky o zvířatech, popis zvířete, vycházky, zeměpisné názvy

VV– ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, leporela

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvilky

PV – kulisy k dramatizacím

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Časová dotace: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL -5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL -5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá podle

komunikační situace

*- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJL-5-1-05 p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo
ilustrací a domluví se v běžných situacích*

Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

Jazyková výchova

- ČJL -5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL -5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL -5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-5-2-08 p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

Určuje samohlásky a souhlásky

Seřadí slova podle abecedy

Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě – tě – mě- bě- pě – vě-

mě

Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

- ČJL -5-3-01vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-5-3-01 p dramatizuje jednoduchý příběh

Vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- používá uvědoměle jazyk jako prostředek komunikace, odlišuje řeč přímou od ostatního textu
- snaží se o odlišení podstatných a okrajových informací
- vypravuje příběh podle osnovy
- sestavuje jednoduchou osnovu příběhu, člení podle ní text na odstavce, použije

vhodný nadpis

- popíše výstižně jednoduchou věc
- při vypravování nebo popisu užívá vhodné jazykové prostředky, vyjadřuje se spisovně, používá slova výstižná, citově zabarvená, vhodné spojky apod.
- umí se dobře vyjadřovat v různých situacích
- dokáže napsat středně dlouhý dopis se správnou adresou, oslovením a zakončením

dopisu

Jazyková výchova

- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, citově zabarvená, nespisovná
- rozlišuje běžná slova ohebná a neohebná, zařazuje je správně k slovnímu druhu
- rozlišuje část předponovou, kořen slova a část příponovou
- rozlišuje předpony a předložky, ovládá jejich pravopis
- vyjmenuje vzory podstatných jmen, dokáže u podstatných jmen určit rod, číslo, pád a

vzor

- píše správně vlastní jména v jednoslovných názvech
- určí osobu číslo a čas u sloves
- rozlišuje u sloves způsob oznamovací, rozkazovací
- rozlišuje, co je neurčitek, zvrtné sloveso
- časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím v oznamovacím způsobu
- orientuje se v abecedních seznamech /telefonních, rejstřících, slovnících/
- ovládá pravopis i-y po obojetných souhláskách
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
- dokáže ve větě jednoduché najít základní skladební dvojici, rozvíjí větu holou
- ovládá pravopis i-y v příčestí minulém, je-li podmět vyjádřen
- spojuje věty jednoduché v souvětí vhodnými spojovacími výrazy
- tvoří souvětí podle vzoru

Literární výchova

- čte intonačně správně, nahlas, používá správně sílu i barvu hlasu, ovládá tiché čtení
- rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat
- dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu
- vede čtenářský deník
- seznamuje se s autory dětských knih /próza i poezie/
- dramatizuje přiměřený text, dokáže se vžít do role, k dramatizaci využívá i loutek
- dokáže vést jednoduchý rozhovor o přečtené knize, vyjadřuje své pocity z četby,

doporučí přečtenou knihu spolužákům

- dokáže jednoduše zhodnotit jednání literárních postav
- seznamuje se literárními pojmy – rytmus básně, pověst, povídka, bajka, hlavní a

vedlejší postavy

- navštěvuje divadelní představení, ví, co je jednání, dokáže o divadelním představení

vést jednoduchý rozhovor

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla,

komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) vypravování

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, povídka, bajka

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní difference

Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

MKV – Lidské vztahy

Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.

MDV – Receptivní činnosti- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu.

MDV –Receptivní činnosti- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných medií, jako reprezentace

reality), vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a

představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MDV – Receptivní činnosti - stavba mediálních sdělení

Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství

jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií).

MDV – Receptivní činnosti - vnímání autora mediálních sdělení

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění
pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci.

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, lidová píseň

PŘÍR – povídky o zvířatech, popis zážitků z vycházky

VL – zeměpisné názvy

VL – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, obrázková osnova

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvílky

PV – kulisy k dramatizaci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Časová dotace: 8 hodin

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL -5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL -5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL -5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL -5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL -5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL -5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- ČJL-5-1-07 p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
- ČJL-5-1-09 p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje*
- Opisuje a přepisuje jednoduché texty*
- Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*
- Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy*
- Ovládá hůlkové písmo*
- Tvoří otázky a odpovídá na ně*
- ČJL-5-1-10 p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*

Jazyková výchova

- ČJL -5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL -5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL -5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL -5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL -5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL -5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-2-03 *p pozná podstatná jména a slovesa*

ČJL-5-2-06 *p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího*

Literární výchova

- ČJL -5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností , tvoří vlastní literární text na dané téma

- ČJL -5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

- ČJL -5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární

pojmy

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-3-02 *p dramatizuje jednoduchý příběh*

Vypraví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04 *p rozlišuje prózu a verše*

Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk

- ověřuje fakta pomocí otázek nebo podle dostupných informací

- volně reprodukuje text a zapamatuje si z něj podstatná fakta

- vytvoří zkrácený zápis textu

- posuzuje úplnost či neúplnost zadání

- vede správně dialog, telefonický rozhovor, dokáže zanechat písemný vzkaz nebo vzkaz na záznamníku

- užívá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči

- zapojuje se do diskuse, umí ji řídit, zná základní zásady komunikace a pravidla dialogu

- dokáže rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě

- volí náležitou intonaci, pauzy a tempo své řeči podle situace

- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá

- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry /zpráva,

oznámení, příspěvek do časopisu, pozvánku/

- sestaví osnovu popisu nebo vyprávění a na jejím základě i mluvený nebo písemný projev

s dodržením časové posloupnosti, zachovává linii příběhu

- samostatně připraví a s pomocí textu přednese referát přiměřený věku

Jazyková výchova

- porovnává význam slov, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

- ve slově rozlišuje kořen, část předponovou, příponovou a koncovku

- určuje slovní druhy plnovýznamových slov v textu

- určuje rod, číslo, pád a vzor u podstatných jmen

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- podstatná jména podle vzorů skloňuje, umí správně napsat jejich koncovky
- určí druhy přídavných jmen
- správně napíše koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých
- dokáže časovat sloveso ve všech časech v oznamovacím způsobu
- u sloves určí osobu, číslo, čas a způsob
- pozná zvrtné sloveso
- rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici
- označí pojem přičestí minulé, užívá shodu přísudku s podmětem
- rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, dokáže změnit větu jednoduchou na souvětí
- vhodně užívá spojovacích výrazů
- píše správně bě-bje, vě-vje, mě-mně, pě
- píše správně i-y po obojetných souhláskách a seznamuje se s pravopisem běžně užívaných

cizích slov

Literární výchova

- čte přiměřeně rychle a plynule, intonačně správně, s prvky uměleckého přednesu
- vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu, dokáže je zaznamenat
- reprodukuje volně text podle svých schopností,
- dokáže utvořit vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje umělecký a neumělecký text
- používá elementární literární pojmy – verš, rým, přirovnání, zosobnění
- výrazně přednáší vybrané texty

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla, komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník) vypravování

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma

Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: verš, rým, přirovnání

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Lidské vztahy

Lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

MDV – Receptivní činnosti -Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá, identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

MDV – Receptivní činnosti - stavba mediálních sdělení

Principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost), příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

MDV – Receptivní činnosti- vnímání autora mediálních sdělení

Prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

MDV - Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – Organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politickém životě (před volební kampaně a jejich význam), vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách).

MDV -Produktivní činnosti -Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení.

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbální sdělování), specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu – rétorika), dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního

nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy
v seberegulaci

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, rytmus, lidová slovesnost

PŘÍŘ– popis zvířete

VL – víceslovné zeměpisné názvy

VV – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci,
pomůcky do českého jazyka – domina, pexesa apod.

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvíle

PV – kulisy a masky k dramatizaci, příprava jídel podle receptu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

5. 1. 2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **anglický jazyk** se na prvním stupni vyučuje ve 3., 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět s časovou dotací tři vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v jazykové učebně.

Základním cílem výuky anglického jazyka na 1. stupni je seznámení se s cizím jazykem. Důraz je kladen především na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a seznámení se s jednoduchými gramatickými jevy. Žáci se také seznamují se základní slovní zásobou a běžnými konverzačními frázemi. V průběhu výuky se postupně rozvíjí čtenářské dovednosti žáků na jednoduchých textech a jejich psaný projev. Ve vyučování jsou využívány zvukové nahrávky se správnou výslovností rodilých mluvčích, jednoduché říkanky a písničky.

Cizí jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k vyhledávání informací a jejich využívání v procesu učení
- vedeme žáky k posuzování vlastních pokroků v učení
- vedeme žáky k hledání a využívání vhodných způsobů a metod učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům jednoduché problémové situace k řešení
- poskytujeme žákům prostor pro objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
- vytváříme podmínky pro odstranění zábran při komunikaci v cizím jazyce

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro komunikaci žáků v anglickém jazyce
- vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek a názorů v anglickém jazyce
- motivujeme žáky k naslouchání promluvám druhých a zapojení se do rozhovoru

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v rámci dvojici a skupiny na jednoduchém úkolu

v anglickém jazyce

- podporujeme vytváření pozitivních vztahů a příjemné atmosféry v pracovním týmu

Kompetence občanské

- poskytujeme žákům informace o jiných cizojazyčných kulturách a jejich zvycích a tradicích
- vytváříme žákům podmínky pro porovnávání těchto informací se životem v naší zemi
- motivujeme žáky k toleranci k cizojazyčným kulturám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci s různými pracovními pomůckami
- klademe důraz na dodržování hygienických pravidel pro práci, čtení a psaní
- motivujeme žáky k využívání svých znalostí a zkušeností z jiných předmětů

Kompetence digitální

- žáci dokáží ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce

Průřezová témata:

EGS – Objevujeme Evropu a svět – (naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)

MKV – Multikulturalita – (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou

výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně

a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-3-1-01p – je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky,

vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů,

práce se slovníkem

Slovní zásoba v průběhu školního roku zahrnuje osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.

- **tematické okruhy** – domov, bydliště, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu), zvířata

- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru

(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

V průběhu školního roku se žák seznamuje a rozvíjí používání následujících gramatických jevů:

Jednoduché příkazy, sloveso mít - have got, být- be, mít rád – like, vazba there is, there are, množné

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

číslo podstatných jmen- základní pravidla tvoření, vyjádření souhlasu a nesouhlasu: ano, ne, otázky a odpovědi na počet. Pozdrav. Představení se, rozloučení se, poděkování. Barvy. Čísla 1 – 20. Abeceda. Přídavná jména vyjadřující vlastnosti a pocity. Tázací zájmena.

Dílčí výstupy

- umí pozdravit, představit se, rozloučit se, poděkovat
- umí počítat do dvaceti, udá svůj věk, ptá se na věk a odpovídá
- označí základní barvy, ptá se na barvy a odpovídá
- umí pojmenovat běžné školní předměty
- umí vyjádřit souhlas a nesouhlas
- pojmenuje některá domácí i volně žijící zvířata
- vyjádří pocity a nálady, mluví o pocitech ostatních
- pojmenuje základní části lidského těla, určí velkou či malou postavu.
- představí nejbližší členy své rodiny
- pojmenuje běžné části oblečení
- dává jednoduché příkazy pohybu a rozumí jim
- popíše umístění předmětů
- pojmenuje několik potravin, umí vyjádřit, co má a nemá rád
- pojmenuje některé hračky a dopravní prostředky
- umí anglickou abecedu, hláskuje slova
- pojmenuje dny a měsíce
- umí říct, odkud je, zeptá se, odkud jsou ostatní

Mezipředmětové vztahy:

- PRV – lidské tělo, živočichové
- M - čísla

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou

výslovností

CJ-5-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se

osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má

k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 - se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času

a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným

tématům

CJ-5-3-02 - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici

vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-3—02p – rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména

má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-02 - vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah

mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů,

práce se slovníkem

Slovní zásoba v průběhu školního roku zahrnuje osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

- tematické okruhy – domov, škola, volný čas, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok

(svátky, hodiny), zvířata, příroda, počasí

- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru

(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

V průběhu školního roku se žák seznamuje a rozvíjí používání následujících gramatických jevů:

Sloveso „umět“ - kladná věta, otázka, zápor, vazba there is/there are, předložky ve spojení s umístěním předmětů, určení času, dotaz na čas, přítomný čas prostý- kladná věta, otázka a zápor –

základní seznámení a použití v jednoduchých větách, přítomný čas průběhový – základní seznámení

a použití v jednoduchých větách, čísla do 100, minulý čas sloves „být“, „mít“- základní seznámení a

použití v jednoduchých větách, jednoduché kladné a záporné příkazy, otázka „Kolik?“, vybraná

přídavná jména ve spojení s počasím, vyjadřování libosti či nelibosti

Dílčí výstupy

- vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách
- pracuje s dvojazyčným slovníkem
- seznámí se s některými svátky a zvyky
- rozumí jednoduchým krátkým textům s vizuální oporou a vyhledá informace v jednoduchém textu
- pojmenuje předměty kolem sebe
- mluví o svých sportovních a dalších schopnostech
- pojmenuje místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou.
- popíše jednoduchým způsobem dům/byt.
- zná výrazy pro běžné dopravní prostředky
- dává jednoduché příkazy,
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, slovům a větám, jednoduchému poslechovému

textu

- pojmenuje některá místa ve městě.
- mluví o tom, co lidé právě dělají.
- zná výrazy pro typické prázdninové činnosti
- pojmenuje jednoduše počasí a věci v přírodě
- vyjádří jednoduchým způsobem čas, zeptá se na čas.
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky
- zná výrazy označující základní vyučovací předměty, vytvoří svůj rozvrh hodin
- pojmenuje běžné televizní pořady, vyjádří, zda je má/nemá rád.
- zná výrazy pro činnosti ve volném čase, sporty a hudební nástroje
- popíše jednoduchým způsobem některá zvířata
- zazpívá několik písniček, umí několik básniček.
- napíše adresu
- počítá do sta
- zeptá se a odpoví na množství
- vyplní základní osobní údaje do formuláře
- seznámí se s některými gramatickými strukturami a typy vět a učí se je používat v komunikačních

situacích

- používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Mezipředmětové vztahy:

PŘÍR – počasí, živočichové

ČJ- práce s textem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou

výslovností

CJ-5-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se

osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má

k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal(zejména

má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 - se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,

volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času

a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici

vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným

tématům

CJ-5-3-02 - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici

vizuální oporu

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
CJ-5-3-02p – rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal
(zejména
má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech

a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 - vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah

mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů,
práce se slovníkem

Slovní zásoba v průběhu školního roku zahrnuje osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, oblékání, nákupy, kalendářní rok

(svátky, roční období), povolání

- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru

(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

V průběhu školního roku se žák seznamuje a rozvíjí používání následujících gramatických jevů:

slovesa „být“, „mít“, „moci“/„umět“, přítomný čas prostý a průběhový, tvorba kladné a záporné věty,

tvorba otázky a krátkých odpovědí, otázky „ano/ne“ a otázky s tázacími zájmeny, osobní a přivlastňovací zájmena, neurčitý člen, množné číslo podstatných jmen, postavení přídavných jmen ve

větě, přivlastňování, vazba “there is/there are”

Dílčí výstupy:

- Žák
- rozumí v slyšeném textu názvům nejběžnějších věcí kolem sebe
- rozumí běžným, každodenním pokynům
- rozumí číslům a běžným číselným údajům, počítá do 100, sdělí a rozumí telefonním číslům
- pojmenuje předměty ve škole, uvede oblíbené předměty
- sestaví svůj školní rozvrh
- zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví
- pojmenuje roční období a nejdůležitější svátky v kalendářním roce

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- rozumí v slyšeném i čteném textu základním informacím o lidech a jejich rodině
- představí se, pozdraví, rozloučí, poděkuje
- sdělí o sobě základní informace a zeptá se na ně kamaráda
- sdělí, co každý den dělá a nedělá, co dělá rád a nerad
- představí svou rodinu a kamarády
- přivlastní osobám běžné věci
- popíše velmi jednoduše místo, kde bydlí, svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm
- rozumí hlavním bodům a informacím krátkých jednoduchých čtených textů, vyhledá v nich

známá slova

- řekne si o běžné věci a reaguje na podobnou žádost kamaráda
- popíše jednoduchým způsobem předměty a obrázky
- popíše svůj denní režim, co dělá rád a nerad, co umí a co neumí dělat
- popíše stručně lidi a jejich aktuální činnosti
- pojmenuje obchody a budovy ve městě, popíše jejich umístění
- popíše jednoduchým způsobem vzhled osob, části těla
- pojmenuje aktuální činnost osob
- pojmenuje nejběžnější povolání
- pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě
- zeptá se kamaráda, co umí a neumí dělat a na podobné otázky odpoví
- rozumí hlavní myšlence krátkého příběhu
- seznámí se s některými gramatickými strukturami a typy vět a učí se je používat

v komunikačních situacích

- pracuje se slovníkem
- používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Mezipředmětové vztahy:

M - počítání

PŘ – lidské tělo

Průřezová témata

MKV- Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;

multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

EGS – Objevujeme Evropu a svět – (naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)

Vzdělávací oblast

5. 2 Matematika

Vyučovací předmět matematika pokrývá okruhy *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy*. Je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Důraz klademe na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí matematických dovedností, na rozvoj tvořivosti, geometrické představivosti, abstrakce a logických schopností. Výuka matematiky zohledňuje aktuální rozvoj digitální techniky a technologií. Vzdělávací cíle rovněž odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména akcentují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat.

Vyučovací předmět:

5. 2. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje v každém ročníku 1. stupně základní školy s určitou hodinovou dotací. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Hodinová dotace:

1. ročník - 4 hodiny
2. ročník – 5 hodin
3. ročník – 5 hodin
4. ročník – 5 hodin
5. ročník – 5 hodin

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k vybírání a využívání efektivních způsobů učení
- motivujeme žáky, aby dokázali využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- snažíme se, aby žáci dokázali operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- motivujeme žáky k schopnosti uvádět věci do souvislostí a propojovat do širších celků
- usilujeme, aby si žáci vytvořili komplexnější pohled na matematické a přírodní jevy
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- snažíme se, aby žáci dokázali své výsledky kriticky posuzovat a vyvozovali z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- dbáme, aby žáci vnímali nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a rozpoznali a chápali problém
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- snažíme se, aby využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- motivujeme žáky, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- dbáme na to, aby žáci dokázali formulovat a vyjadřovat srozumitelně své myšlenky
- vyžadujeme od žáka, aby se stručně a přesně vyjadřoval užitím matematického jazyka včetně symboliky, prováděl rozbor a zápis při řešení úloh a zdokonaloval svůj grafický projev

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky k účinné spolupráci
- vyžadujeme přesné dodržování pravidel, které si žáci společně vytvořili
- vedeme žáky k uvědomění si širokého využití matematických poznatků v praxi i toho, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjíme u žáků sebedůvěru ve vlastní schopnosti, systematičnost, vytrvalost a

přesnost

- zaměřujeme se na střídání role ve skupině, klademe důraz na týmovou práci, nadaní žáci jsou schopni a ochotni vysvětlit danou problematiku ostatním ve skupině)

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků respektování přesvědčení druhých lidí
- usilujeme, aby si dokázali vcítit do situace druhých a odmítali útlak a hrubé zacházení

Kompetence pracovní

- preferujeme, aby žáci využívali znalosti a zkušenosti získané matematice v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- dbáme na to, aby dodržovali hygienická pravidla pro výuku a ochraňovali své zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- učitel seznamuje žáky s novými technologiemi a vede žáky ke kritickému hodnocení jejich přínosu a rizik využívání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v

daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-1-01 p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-04 p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-2-02 p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a

jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-3-01 p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

Dílčí výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- poznává číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst
- poznává význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod.
- seřazuje čísla podle velikosti
- zakresluje čísla do 20 na číselnou osu
- zná a používá matem. symboly $+$, $-$, $=$, $<$, $>$
- zapisuje, čte, řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku
- provádí rozklad na desítky a jednotky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary
- modeluje jednotlivé geometrické útvary v rovině
- pozná geometrická tělesa – krychle, koule
- geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod.
- řeší jednoduché slovní úlohy
- rozpozná značku pro litr, kilogram, metr, korunu

Učivo

Číslo a početní operace

Přirozená čísla

Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)

Vlastnosti početních operací s čísly

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině – čtverec, trojúhelník, kruh, obdélník

Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a jejich vlastnosti

Mezipředmětové vztahy

VV, PV - užití barev, vystřihování, modelování

PRV – měření a vážení, čas

VV- obrázky stejného druhu podle počtu

PRV – na vycházce počítání aut, lidí, oken, předmětů

HV – rytmizace(opakování určitého počtu úderu)

TV – kdo je větší – menší,- řazení podle velikosti- určitý počet cviku

VV – malování určitého počtu předmětů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-1-04 p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-2-02 p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a

jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-3-01 p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02 p používá pravítko

Dílčí výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- zapisují a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku
- zapisuje a čte čísla do sta
- zakresluje čísla do sta na číselnou osu
- porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně
- sčítá a odčítá čísla do sta
- užívá závorky
- počítá příklady se závorkami
- provádí zápis slovní úlohy
- řeší slovní úlohy s výpočty do sta
- seznámí se s principem násobilky v oboru do 50

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami
- pozná mince a bankovky v hodnotě do sta korun
- počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- připravuje si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko)
- pozná bod, přímku, čáru, úsečku

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky
- pozná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čarou
- porovná úsečky podle velikosti
- změří úsečku
- pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec

Učivo

Číslo a početní operace

Přirozená čísla

Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)

Vlastnosti početních operací s čísly

Násobilka

Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a jejich vlastnosti

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině - přímkou, lomená čára, úsečka

Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody

Mezipředmětové vztahy

PRV – rodina, nákup, finance v rodině, hodnota peněz

VV - výroba papírových mincí bankovek

VV, PV - znázorňování, modelování

TV – měření času (běh)

PRV– měření teploty, grafický záznam naměřených hodnot

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-1-02 p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-05 p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

Umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-2-03 p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a

jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-3-3-01 p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

Dílčí výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- pozná symboly pro násobení a dělení
- násobí a dělí v oboru malé násobilky
- řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky
- sčítá a odčítá dvojčíselná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56)
- sčítá a odčítá dvojčíselná čísla písemně
- řeší slovní úlohy v oboru do sta
- zapisuje a čte čísla do tisíce
- porovnává, třídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce
- zakresluje čísla do tisíce na číselné ose

- sčítá a odčítá z paměti i písemně
- řeší slovní úlohy v oboru do tisíce
- seznámí se se zaokrouhlováním na desítky
- pozná význam symbolu =
- řeší jednoduché rovnice

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- doplňuje jednoduché tabulky
- řeší posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- pozná jednotky délky mm, cm, dm, m
- jednotky délky používá k měření
- měří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách
- narýsuje a označuje bod, přímku, polopřímku, úsečku
- pozná pojem opačná polopřímka
- pozná rozdíl mezi kružnicí a kruhem
- pozná význam pojmu průsečík a umí ho určit
- pozná jehlan a kužel

Učivo

Číslo a početní operace

Přirozená čísla

Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)

Násobilka

Vlastnosti početních operací s čísly

Písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a jejich vlastnosti

Diagramy, grafy, tabulky

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, kruh, kružnice,

Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec, koule

Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody

Vzájemná poloha dvou přímek v rovině

Mezipředmětové vztahy

PRV – měření délky, vážení, měření času

PRV – obchod, nákup

PRV - vycházka – orientace v prostoru

PV – výroba krabiček

TV – měření vzdáleností (hod, skok, běh)

PRV – odhad vzdálenosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost

sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-1-02 p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-2-01 p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku

sečtením délek jeho stran

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-3-02 p měří a porovnává délku úsečky

Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

Dílčí výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- orientuje se v oboru čísel do milionu a umí počítat do milionu po 100 000, 10 000, 1 000

- čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose

- porovná čísla a zaokrouhlí na 100 000

- zapíše čísla rozvinutým zápisem a též zápis přepíše do podoby čísla,

- používá pojmy při sčítání, odčítání, násobení, dělení

- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

- dokáže písemně sčítat a odčítat alespoň tři čísla bez použití závorek

- pamětně dělí a násobí do milionu

- provádí písemně násobení jedno a dvojciferným činitelem

- dělí jednociferným dělitelem

- zvládá dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel

- řeší samostatně slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, k provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o x krát více a o x krát méně

- dokáže řešit dva až tři početní výkony

- řeší nerovnice

- orientuje se v číselné řadě

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- používá jednotky hmotnosti, času a objemu
- seznámí se se zlomky a řeší slovní úlohy se zlomky
- seznámí se se sčítáním zlomků se stejným jmenovatelem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- seznámí se s řešením úloh s nadbytečnými či chybějícími informacemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary
- užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky
- určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo

Číslo a početní operace

Přirozená čísla, zlomky

Násobilka

Vlastnosti početních operací s čísly

Písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a jejich vlastnosti

Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině – čtyřúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice, čtverec, obdélník, trojúhelník

Vzájemná poloha dvou přímek v rovině

Osově souměrné útvary

Obvod a obsah obrazce

Mezipředmětové vztahy

VL – historická osa, letopočty

ČJ – správně zapisuje slovní úlohy slovem

VV – linie

PV – výsev rostlin do řádku

TV – měření skoku, běhu,
porovnává se spolužákem

VL – odhad vzdálenosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

*M-5-1-03 p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*

M-5-1-04 p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

Rozeznává sudá a lichá čísla

Používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-2-02 p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

Určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

Provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci z penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

sečtením délek jeho stran

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-3-01 p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-03 p sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05 p určí osu souměrnosti překládáním papíru

Pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-4-01 p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Dílčí výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- orientuje se v numeraci přes milion
- zapíše přirozená a celá čísla (včetně záporného čísla) na číselnou osu, umí je porovnávat
- zaokrouhluje čísla s požadovanou přesností, zaokrouhluje na miliony
- sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti
- sčítá a odčítá písemně tři až čtyři přirozená čísla
- pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech
- písemně násobí až čtyřciferným činitelem
- písemně dělí jedno až dvojciferným dělitelem
- zná a využívá zákon komutativní, asociativní a distributivní
- zná a umí použít vlastnosti početních operací
- zná hodnotu peněz, zná pojem bankovka a mince, počítá s penězi

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- řeší složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům
- zná a zapisuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem,
- zná desetinné zlomky
- zapíše, přečte, zobrazí, zaokrouhlí, sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin
- násobí a dělí desetinné číslo deseti
- řeší jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly
- používá jednotky délky, času, hmotnosti, objemu a zná způsob jejich převádění
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky, diagramy a grafy
- určí souřadnice bodů
- používá kapesní kalkulátor
- vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji
- pracuje s údaji v cenících apod.
- pozná římské číslice I až X, L, C, D, M
- čte číslo kapitoly a letopočet

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- dokáže vyjmenovat vlastnosti geometrických tvarů
- rozhoduje díky trojúhelníkové nerovnosti, zda trojúhelník lze či nelze sestrojit
- dokáže zhotovit náčrtek, zapsat postup a provést konstrukci geometrických tvarů
- narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý
- rozlišuje a užívá všech druhů čar
- zná pojem lomená čára, u které dokáže určit její délku
- rozlišuje tělesa podle sítě
- zná jednotky délky a obsahu
- zná převody jednotek délky
- dokáže převádět základní jednotky obsahu
- narýsuje osu úsečky
- narýsuje úhlopříčky čtverce a obdélníku
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- vypočítá obsah čtverce a obdélníku
- vypočítá povrch krychle a kvádrů
- používá a sestaví diagramy, grafy a tabulky
- pozná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravouhlý, rovnoramenný, rovnostranný
- změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku
- pozná a pojmenuje čtyřúhelníky
- zapisuje, používá data z grafu ve čtvercové síti
- sestaví jednoduchý graf, určí
- dbá na přesnost a čistotu rýsování

Učivo

Číslo a početní operace

Přirozená čísla, celá čísla

Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)

Násobilka

Vlastnosti početních operací s čísly

Písémné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

Závislosti a jejich vlastnosti

Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Geometrie v rovině a prostoru

Základní útvary v rovině – čtyřúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice, čtverec, obdélník, trojúhelník

Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

Vzájemná poloha dvou přímek v rovině

Osově souměrné útvary

Obvod a obsah obrazce

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Slovní úlohy

Číselné a obrázkové řady

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Magické čtverce
Prostorová představivost

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Mezipředmětové vztahy

PŘÍR- převádění jednotek času a objemu

VL – římské číslice

VL– různá data, počet obyvatel, rozloha, apod.

VL– jízdní rád

PŘÍR – měření vzdáleností

VV – souměrné tvary

Vzdělávací oblast

5. 3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Při aktivních činnostech žáci využívají informatické postupy a pojmy. Prostředky a metody slouží ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci.

Na základě řešení praktických úkolů poskytuje i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení funkcí digitálních technologií přispívá k porozumění zákonitostem digitálního světa a k efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se data a informace zaznamenávají a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Žáci si postupně rozvíjejí schopnost popsat problém analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Společně s ostatními obory informatika pokládá základy uživatelských dovedností. Při práci s digitálními technologiemi si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů a osvojují si bezpečné zacházení s technologiemi a dovednosti a návyky, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vyučovací předmět

5. 3. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován ve 4. a 5.ročníku s časovou dotací jedna vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě informatiky.

Cílové zaměření:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím že vede žáka:

- Systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- Nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- Ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším

výsledkům než samostatná práce

- Porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- Rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobání pomocí věcných argumentů

- Komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- Standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- Posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování

v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

- Nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- Otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- vedeme žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech,

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- pomáháme žákům pracovat s chybou a snažíme se, aby dokázali z ní vyvodit závěry, z kterých se poučí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikovat, na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají pomocí elektronické pošty
- při komunikaci dbáme na dodržování vžitých konvencí a pravidel
- učíme komunikovat pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu.
- motivujeme žáky k vlastnímu sebehodnocení, žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- vyžadujeme respektování přesvědčení druhých lidí,
- dbáme, aby si žáci uvědomili povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- usilujeme o to, aby žáci zaujíмали odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti práce a vede je k jejich dodržování

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- vedeme žáky k tomu, že součástí zdravé práce je i kvalitní odpočinek
- motivujeme žáky k tomu, aby dokázali využít digitální techniku a technologie pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- žáci dokáží ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení

dat, informací a digitálního obsahu

- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění

výsledků své práce

- žáci předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- učitel seznamuje žáky s novými technologiemi a vede žáky ke kritickému hodnocení

jejich přínosu a rizik využívání

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata

MV –Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení. Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium, technologické možnosti a jejich omezení.

MV –Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu. Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média, utváření týmu, význam různě věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti, faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost, mediální produkce.

MDV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, vliv médií na postoje a chování

Ročník: 4.

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy (RVP)

Data, informace a modelování

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-1-02 p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná

opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-2-01 p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-3-02 p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-4-01 p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03 p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Dílčí výstupy (ŠVP)

- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
- pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí
- edituje digitální text, vytvoří obrázek
- přehraje zvuk či video
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
- používá krok zpět, zoom
- řeší úkol použitím schránky
- dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením

souvisejí

- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští

online aplikace

- u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst
- v textu rozpozná osobní údaje
- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
- ovládá robota Photon
- ovládá iRobota Photon
- sestaví program pro robota
- najde chybu v programu a opraví ji
- upraví program pro příbuznou úlohu
- pomocí programu ovládá světelný výstup a motor
- pomocí programu ovládá senzor
- používá opakování, události ke spouštění programu
- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
- zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech

Učivo

Hardware a software:

- digitální zařízení a jejich účel
- prvky v uživatelském rozhraní
- spouštění, přepínání a ovládání aplikací
- uložení dat, otevírání souborů

počítačové sítě:

- propojení technologií
- (bez)drátové připojení
- internet
- práce ve sdíleném prostředí
- sdílení dat

bezpečnost:

- pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením
- uživatelské účty
- hesla

data, informace:

- záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku
- hodnocení získaných dat
- vyvozování závěrů

kódování a přenos dat:

- využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a

ochranu informace

řešení problému krokováním:

- postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí

obrázků, značek, symbolů či textu

- příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy
- přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu
- sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

programování:

- experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím

prostředí

- události, sekvence, opakování, podprogramy
- sestavení programu

kontrola řešení:

- porovnání postupu s jiným a diskuse o nich
- ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním
- nalezení chyby a oprava kódu
- nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

práce se strukturovanými daty:

- tabulka a její struktura
- záznam, doplnění a úprava záznamu

modelování:

- využití obrazových modelů (tabulky) ke zkoumání, provádění a vysvětlování

jevů kolem žáka

systémy:

- skupiny objektů a vztahy mezi nimi

Předmětem se prolínají průřezová témata

MDV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti. Role médií

v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, vliv médií na postoje a chování

Mezipředmětové vztahy

- M – počítání vzdáleností a uhlů (roboti)
- F – práce se světelnými paprsky
- HV – iRobot Root – tvorba melodie
- VV – kreslení pomocí robota a v počítači
- D – dějiny PC

Ročník: 5.

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Data, informace a modelování

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-1-01 p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02 p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

I-5-2-01 p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
I-5-3-01 p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02 p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující
tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Digitální technologie

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typ

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
I-5-4-01 p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*

Dílčí výstupy

- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- doplní posloupnost prvků
- umístí data správně do tabulky
- doplní prvky v tabulce
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a

kolikrát

- vytvoří a použije nový blok
- upraví program pro obdobný problém
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
- určí, jak spolu prvky souvisí
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování

postavy

- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a

kolikrát

- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a

reakcí postav

- v programu najde a opraví chyby
- používá události ke spuštění činnosti postav
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- upraví program pro obdobný problém
- ovládá více postav pomocí zpráv
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci

Učivo

Data, informace:

- sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku
- hodnocení získaných dat
- vyvozování závěrů

práce se strukturovanými daty:

- shodné a odlišné vlastnosti objektů
- řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam
- tabulka a její struktura
- záznam, doplnění a úprava záznamu

řešení problému krokováním:

- postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu
- příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy
- přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu
- sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

programování:

- experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí
- události, sekvence, opakování, podprogramy
- sestavení programu

kontrola řešení:

- porovnání postupu s jiným a diskuse o nich
- ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním
- nalezení chyby a oprava kódu
- nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

systemy:

- skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení
- příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka
- části systému a vztahy mezi nimi

modelování:

- model jako zjednodušené znázornění skutečnosti
- využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky,

diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

kódování a přenos dat:

- využití symbolů a kódu pro záznam

hardware a software:

- spouštění, přepínání a ovládání aplikací

počítačové sítě:

- internet, práce ve sdíleném prostředí

bezpečnost:

- uživatelské účty, hesla

Předmětem se prolínají průřezová témata

MDV –Produktivní činnosti - Tvorba mediálního sdělení. Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium, technologické možnosti a jejich omezení.

MDV –Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu. Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média, utváření týmu, význam různě věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti, faktory ovlivňující práci v týmu, pravidelnost, mediální produkce.

MDV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, vliv médií na postoje a chování

Mezipředmětové vztahy

- M – počítání vzdáleností a uhlů (programování)
- VV – animace obrázků, kreslení čar
- ČJ – práce s textem

Vzdělávací oblast:

5. 4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie a současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vyučovací předmět:

5. 4. 1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **prvouka** se vyučuje jako samostatný předmět v kmenových třídách.

- v 1. ročníku.....2 hodiny týdně

- ve 2. ročníku 2 hodiny týdně

- ve 3. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků, učí je poznávat a pojmenovávat nejbližší okolí, vnímat lidi, vztahy mezi nimi a na základě toho si utvářet postoj ke svému okolí a společnosti. Při osvojování znalostí v této oblasti žáci vyjadřují své myšlenky, poznatky a dojmy, učí se reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných lidí.

Oblasti výuky

Místo, kde žijeme

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se bezpečně v tomto světě pohybovat. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás

Žáci si postupně upevňují a osvojují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví.

Lidé a čas

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu.

Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

Člověk a jeho zdraví

Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy člověka. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

hygieny a výživy. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování v různých životních situacích

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role...

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s prací s textem a vyhledáváním informací
- umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcujeme tvořivost žáků
- vytváříme takové situace, aby žáci měli radost z učení a pochopili přínos pro jejich další vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- řešíme s žáky problémové úlohy a rozvíjíme schopnost projevit svůj názor
- řešíme s žáky problémové úlohy z praktického života
- využíváme s žáky co největší množství odpovídajících zdrojů informací- knihu ,internet, praktické pokusy

Kompetence komunikativní

- podporujeme obhajobu vlastních názorů a vhodnou formou vedeme k argumentaci a naslouchání názorům jiných žáků
- vytváříme dostatečný prostor k vyjádření myšlenek žáků při problémovém vyučování, v pracovních skupinách
- posilujeme u žáků vnímání názorů druhých, diskuzi o spolupráci s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

- podněcujeme spolupráci žáků s učitelem a zapojujeme je do práce týmu, snažme se o vytváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- přispíváme k vytváření harmonické atmosféry ve skupině, vedeme žáky k projevu

úcty a ohleduplnosti k druhým

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat souvislosti současnosti a minulosti
- vedeme žáky k chápání a respektování základních společenských norem, odmítání hrubého a neetického chování
- podněcujeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí

Kompetence pracovní

- podporujeme aktivní zapojování do práce, vedeme žáky ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení
- klademe u žáků důraz na dodržování hygieny práce
- učíme žáky schopnosti organizovat si svou práci

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01
pomocí digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata:

EV- vztah člověka k prostředí

- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);
- naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé);
- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);
- aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);

EV -ekosystémy

- lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);

EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek);
- právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti;

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-1-01 p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

Popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-2-01 p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké

příbuzenské vztahy

Dodržuje základní pravidla společenského chování

Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i

nedostatkům

Lidé a čas

- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- ČJS-3-3-01 p pozná kolik je hodin, orientuje se v čase

Zná rozvržení svých denních činností

Rozmanitost přírody

- ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-4-01 p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě

v jednotlivých ročních obdobích

Člověk a jeho zdraví

- ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

- ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJS-3-5-01 p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní*

potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění

Pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02 p rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje

své zdraví a zdraví jiných

Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního

provozu

ČJS-3-5-03 p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby

*požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace
s operátory tísňových linek*

ČJS-3-5-04 p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Dílčí výstupy

Místo, kde žijeme

- orientuje se ve škole a v blízkém okolí
- zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy
- je schopen si udržet pořádek na svém místě, ve své aktovce, neničí vybavení školy
- rozlišuje čas k práci a odpočinku
- poznává rozdíly mezi městem a vesnicí

Lidé kolem nás

- vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování
- vyzná se v základních příbuzenských vztazích, vnímá důležitost rodiny pro život dítěte
- orientuje se rámcově v profesi svých rodičů
- vnímá rozlišnosti mezi lidmi

Lidé a čas

- orientuje se v čase při řešení různých situací v denním životě,
- chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti
- pojmenuje názvy dnů v týdnu, měsíců v roce, ročních období
- seznamuje se s významnými dny a svátky v roce, zvyky a obyčeji

Rozmanitost přírody

- pozoruje a porovnává změny v jednotlivých ročních obdobích a na různých místech v okolí (na zahradě, na poli...)
- seznámí se s některými druhy plodin v určitém ročním období
- poznává a učí se rozlišovat stromy listnaté a jehličnaté
- pozná domácí zvířata a jejich mláďata

Člověk a jeho zdraví

- rozezná a pojmenuje základní části lidského těla
- orientuje se v etapách průběhu lidského života (dětství, dospívání, dospělost, stáří)

- zná základy správné životosprávy, má povědomí o zdravé stravě
- rozlišuje pojmy nemoc-úraz
- chápe význam svého zdraví, důležitost dodržování hygieny a čistoty
- ví, jak přivolat lékaře, požárníky, policii
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu
- dodržuje pokyny dospělých při mimořádných situacích
- ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami
- dbá na své bezpečí při hrách

Učivo

Místo, kde žijeme

- **Domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **Škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

Lidé kolem nás

- **Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
- **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Lidé a čas

- **Orientace v čase a časový řád** – určování času, kalendáře, generace, denní režim, roční období
- **Současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny

Rozmanitost přírody

- **Vesmír a Země** – roční období
- **Životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

Člověk a jeho zdraví

- **Lidské tělo** – životní potřeby člověka
- **Péče o zdraví** - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
- **Osobní bezpečí, krizové situace** - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
- **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Mezipředmětové vztahy

HV – lidové písně, písně o zvířatech, rostlinách

ČJ - básně a vyprávění k daným tématům

TV - hudebně-pohybové hry, pohybové hry

ČJ- vyprávění zážitků z pozorování, vycházek

VV - kresba, malba(přírody, moje rodina, škola)

PV - modelování

M - určování množství, porovnávání.,

Průřezová témata

EV - vztah člověka k prostředí

- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-1-01 p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

Popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-2-01 p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké

příbuzenské vztahy

Dodržuje základní pravidla společenského chování

Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i

nedostatkům

Lidé a čas

- ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-3-03 p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

- ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, vede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-3-4-02 p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi

dřevinami a bylinami

Člověk a jeho zdraví

- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne

komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČIS-3-5-03 p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Dílčí výstupy.

Místo, kde žijeme

- pojmenuje nejdůležitější části a místa obce
- pozoruje základní činnosti člověka v krajině a jejich vlivy na životní prostředí krajiny
- zná a dodržuje základní pravidla pro chodce
- zná vybrané dopravní značky, se kterými se setkává ve svém okolí
- rozlišuje nejznámější dopravní prostředky

Lidé kolem nás

- rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy
- orientuje se rámcově v profesi svých rodičů
- uplatňuje zásady vhodného chování ve škole mezi spolužáky a při činnostech mimo budovu školy
- je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s cizími lidmi
- respektuje osobní vlastnictví svých spolužáků
- rozpoznává svá lidská práva a povinnosti žáka školy

Lidé a čas

- orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, měsíce, dny, týdny, hodiny, minuty ...
- všímá si významných událostí v regionu, odliší minulost, současnost a budoucnost

Rozmanitost přírody

- pozoruje a popisuje proměny v jednotlivých ročních obdobích,
- třídí přírodniny podle základních znaků
- rozlišuje a poznává charakteristické znaky lesa, pole, louky, potoka
- všímá si způsobu života živočichů ve volné přírodě a v zajetí
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny
- dokáže pojmenovat základní domácí a hospodářská zvířata
- pozná ovocné stromy, základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

- rozpozná základní části lidského těla, vnitřní orgány, kostru
- zdůvodní základní návyky osobní a intimní hygieny
- rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, rozlišuje mezi úrazem a nemocí
- dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění a krvácení
- ví, jak odmítat komunikaci s cizími lidmi, ví, jak a kde může požádat o pomoc
- chápe mimořádné události ohrožení a řídí se pokyny dospělých
- zná důležitá telefonní čísla
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu

Učivo

Místo, kde žijeme

- **Domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **Škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy;

riziková místa a situace

Lidé kolem nás

- **Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny
- **Soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady

Lidé a čas

- **Orientace v čase a časový řád** – určování času, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, kalendáře, generace, denní režim, roční období
- **Současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Rozmanitost přírody

- **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **Životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi
- **Rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní

společenstva

Člověk a jeho zdraví

- **Lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy
- **Péče o zdraví** – přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena
- **Osobní bezpečí, krizové situace** – bezpečné chování v rizikovém prostředí
- **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Mezipředmětové vztahy

HV – lidové písně, písně o zvířatech, rostlinách

ČJ- básně k daným tématům, texty a vyprávění o přírodě,rodině,zvířatech

TV-hudebně-pohybové hry, pohybové hry

ČJ-vyprávění zážitků z pozorování, vycházek, popis zvířátka

VV-kresba, malba (zvířata, příroda, člověk, rodina, škola)

PV-modelování, stříhání, vylepování, práce s přírodním materiálem nalezeným na vycházkách

M-určování množství, porovnávání, jednotky času

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Průřezová témata

EV-vztah člověka k prostředí

- naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé);

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

- ČJS-3-1-02 začlení svou obec(město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci(městě)

Lidé kolem nás

- ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJS-3-2-02 p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Lidé a čas

- ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJS-3-3-02 p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*

Rozmanitost přírody

- ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJS-3-4-03 p provede jednoduchý pokus podle návodu*

Člověk a jeho zdraví

- ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

-

- ČJS-3-5-02 p rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje

své zdraví a zdraví jiných

- Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03 p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Dílčí výstupy

Místo, kde žijeme

- bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, školy i v místní krajině
- určí světové strany na mapě i v přírodě, zná význam barev na mapě
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- objasní rozdíl mezi městem a vesnicí
- rozpozná některé dopravní značky
- dokáže se řídit světelnými a zvukovými signály

Lidé kolem nás

- rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy
- toleruje přirozené rozdíly mezi jednotlivci
- zná a uplatňuje pravidla slušného chování
- poznává různé druhy povolání, rozlišuje některé pracovní pomůcky a nástroje, seznamuje se s výrobky
- seznamuje se s pojmy : práce-volný čas, práce fyzická a duševní

Lidé a čas

- dokáže určit přesný čas
- orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce
- objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - minulost, současnost
- konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast
- seznamuje se s historií obce, historickými památkami, významnými událostmi a pověstmi

Rozmanitost přírody

- rozlišuje prvky živé a neživé přírody
- podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy
- prakticky třídí organismy do známých skupin
- rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí, zdraví člověka a naopak
- popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů
- vysvětlí rozdíly mezi rostlinami, mezi živočichy
- pozná volně žijící, hospodářská i domácí zvířata
- vysvětlí význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle
- využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav
- rozlišuje jednotlivé etapy vývoje lidského života
- dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění
- osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty
- seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání)
- řídí se důsledně pokyny dospělých při mimořádných situacích
- dokáže přivolat pomoc policie, zdravotníků, záchranářů, hasičů apod.
- zná důležitost péče o své zdraví

Učivo

Místo, kde žijeme

- **Obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

Lidé kolem nás

- **Rodina** – fyzická a duševní práce, zaměstnání

Lidé a čas

- **Regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

Rozmanitost přírody

- **Látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

Člověk a jeho zdraví

- **Osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
- **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Mezipředmětové vztahy

HV–lidové písně, písně o zvířatech, rostlinách

ČJ–básně k daným tématům, vyprávění, bajky, správné a souvislé vyjadřování

TV–hudebně pohybové hry, pohybové hry, správné držení těla, dopravní hry

ČJ–vyprávění zážitků z pozorování, vycházek, popis, rozhovor, popis pracovního postupu, správné a souvislé vyjadřování

VV–kresba, malba (rodina, příroda, škola, člověk)

PV–modelování, stříhání, lepení, vytrhávání, práce s přírodním materiálem z vycházek

M–určování množství, porovnávání, slovní úlohy, jednotky času,

Průřezová témata

EV-ekosystémy

- lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);

EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek);
- právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti;

EV-vztah člověka k prostředí

- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);
- aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace

Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět:

5. 4. 2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **přírodověda** se vyučuje jako samostatný předmět

- ve 4. ročníku.....2 hodiny týdně

- v 5. ročníku 1 hodina týdně.

Výuka bude probíhat nejen v kmenových třídách, ale bude přizpůsobena jednotlivým tematickým okruhům tak, aby prožitek žáků v dané oblasti vycházel z konkrétních nebo modelových situací. Některá témata budou realizována formou krátkodobých projektů. Cíle budou naplňovány také prací s knihou a počítačem.

Vzdělávání v této oblasti dále rozvíjí poznatky a dovednosti žáků, učí je pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe a své okolí, učí se vnímat vztahy mezi lidmi, pečovat o zdraví své i jiných lidí a znát základní pravidla bezpečnosti. Žáci se učí všimnout si krásy přírodních jevů, přemýšlet o nich a chránit je. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností žáků vede ke zvládnutí role školáka i nových životních situací, přičemž potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role nebo řeší modelové situace.

Oblasti výuky

Rozmanitost přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávají rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, ve kterém jsou děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a obtížně obnovovat. Žáci prakticky poznávají okolní krajinu, učí se hledat důkazy o proměnách přírody, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv člověka na přírodu, přispívat podle svých možností k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

Žáci poznávají sebe jako člověka – živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Seznamují se s vývojem člověka od narození do dospělosti, se správným denním režimem, hygienou, výživou...Získávají základní poučení o zdraví, nemoci a úrazu, zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích a při mimořádných událostech. Učí se odpovědnosti za své zdraví – důležitou hodnotu lidského bytí - a bezpečnost.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení pak k využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učíme žáky uvádět věci do souvislostí
- podněcujeme je k samostatnému pozorování a vytváření závěrů z pozorování
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, nemocí, úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací
- pokoušíme se s žáky vyhledat informace vhodné k řešení problému
- posilujeme obhajobu vlastních názorů žáků

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim a vhodně na ně reagovat
- vedeme je k využívání jednoduchých typů textů a obrazových materiálů
- podněcujeme žáky k vyjádření svých myšlenek při komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- motivujeme je k utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme je přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, vedeme k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje žákovu sebedůvěru

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a odmítat hrubé zacházení
- seznamujeme žáky jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- vytváříme u nich pozitivní postoj k našim tradicím
- podněcujeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí

Kompetence pracovní

- učíme žáky chránit své zdraví i zdraví druhých a upevňovat preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastní bezpečnosti a zdraví i zdraví a bezpečnosti jiných, včetně chování při mimořádných událostech
- podněcujeme je k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata:

VDO -občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů);

- formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

EV -ekosystémy

- les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);

- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);

- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);

- moře (druhovú odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);

- kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

EV -základní podmínky života

- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);

- půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině

- ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);

- ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);

- ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);

- energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);

- přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

EV -lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;

- doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);

- ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV),

- změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);

- průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy

- průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);
- dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

EV -vztah člověka k prostředí

- nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – Já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učiva i studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění / relaxace, efektivní komunikace atd.), hledání pomoci při potížích.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní

podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních

organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i
jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které
mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí
výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

*ČJS-5-4-03 p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje
přizpůsobení organismů prostředí*

ČJS-5-4-05 p zvládá péči o pokojové rostliny

Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které

přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06 p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních

potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro
své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho
preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-5-04 p Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně

vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-07 p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Dílčí výstupy

Rozmanitost přírody

- objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody
- seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě
- rozšiřuje si poznatky o významu vody, půdy a vzduchu pro život
- pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty
- charakterizuje v průběhu čtyř ročních období jednotlivá společenstva (les, louka, pole, rybník), postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě
- pozoruje život u lidských obydlí
- dokáže pojmenovat běžně se vyskytující živočichy, rostliny a houby
- zařadí je do jednotlivých společenstev a vyhodnotí jejich význam pro člověka
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu

poškozují

Člověk a jeho zdraví

- uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemocí
- dokáže ošetřit další drobná poranění
- zvládne přivolat lékařskou pomoc
- rozšiřuje si poznatky o návykových látkách a způsobu jejich odmítání
- posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích
- rozlišuje krizové situace
- seznamuje se s druhy mimořádných situací ohrožujících život, zná varovné signály,

chování při evakuaci

- seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít

Učivo

Rozmanitost přírody

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Mezipředmětové vztahy

ČJ-schopnost gramaticky správného samostatného vyj., orientace v textu, práce s textem, popis, vyprávění, rozhovor

VV-využití výt. technik v nákresech, schématech..

M- jednotky času, délky, hmotnosti, objemu.

TV-dopravní hry

Průřezová témata

VDO-občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

EV -Ekosystémy

- les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);

EV -základní podmínky života

- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);
- půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině
- ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);
- ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);

EV -lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;
- doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);
- ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-01 - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-4-01 p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02 p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-05 p zvládá péči o pokojové rostliny

Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které

přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-01- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-05 - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-5-01 p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní

ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02 p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04 p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a

v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS -5-5-05 p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07 p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Dílčí výstupy

Rozmanitost přírody

- objasní pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost

- uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny

- vysvětlí třídění organizmů
- popíše jednotlivé podnebné pásy a zdůvodní opakující se průběh počasí v dané oblasti
- zná základní podmínky života na Zemi
- má základní informace o postavení Země ve vesmíru
- ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou
- umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi
- seznámí se s působením magnetické a gravitační síly
- seznamuje se s jednoduchými stroji, druhy, formami a zdroji energie, výrobou skla, papíru a plastů
- seznamuje se s přenosem zvuku, obrazu a informačních technologií
- zná ohleduplné chování k přírodě

Člověk a jeho zdraví

- zná svoje základní práva a povinnosti
- řídí se pravidly zdravého způsobu života
- ovládá poznatky o lidském těle
- vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav
- úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování, zná pojmy šikana, týrání a sexuální a jiné zneužívání, brutalita a násilí, rozpozná je a umí se bránit
- rozpozná život ohrožující úrazy, seznamuje se s první pomocí
- uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje

Učivo

Rozmanitost přírody

- nerosty a horniny, půda – vznik půdy a její význam
- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Mezipředmětové vztahy

ČJ-schopnost gramaticky správného samostatného vyjadřování, orientace v textu, práce s textem, popis, vyprávění, rozhovor,
VV-využití výt. technik v nákresech, schématech (příroda, vesmír, technika)

Průřezová témata

VDO-občanská společnost a škola

- způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů);
- formy participace žáků na životě místní komunity;
- spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

EV-ekosystémy

- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);
- kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

EV -základní podmínky života

- ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);
- energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);
- přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

EV -lidské aktivity a problémy životního prostředí

- průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);
- odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);
- dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

EV -vztah člověka k prostředí

- nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebezpojetí – Já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí

OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učiva i studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění / relaxace, efektivní komunikace atd.), hledání pomoci při potížích.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

Předmět

5. 4. 3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **vlastivěda** se vyučuje jako samostatný předmět
ve 4. ročníku 2 hodiny týdně
v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Vlastivěda je realizována ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Způsob naplňování cílů tohoto předmětu jsou vlastivědné vycházky, exkurze, práce s knihou, atlasem a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, vyhledávání a práce s informacemi. Žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům včetně situací ohrožení. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti.

Místo, kde žijeme

V tomto tematickém okruhu se žáci učí poznávat nejbližší okolí, vztahů a souvislostí, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do života vstupovat s vlastními představami a aktivitou. Žák prakticky poznává místní, regionální skutečnosti, např. dopravní výchovu, postupně rozvíjí vztah k místu bydliště, k zemi, národní cítění.

Lidé kolem nás

Žáci si upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí i problémy ve společnosti i ve světě.

Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu.

Žák získává prvotní poznatky k výchově budoucího občana demokratického státu.

Lidé a čas

Žáci se učí orientovat se v dějích a v čase, poznávat historické děje a věci, jak se věci vyvíjejí.

Vycházejí od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu. Seznamují se s nejdůležitějšími událostmi v historii naší země.

Vyvoláváme u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé vlasti.

Získávají zkušenosti, jak samostatně vyhledávat, získávat, zkoumat a třídit informace z dostupných zdrojů, v počátku od členů rodiny a lidí v nejbližším okolí.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učíme žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje
- snažíme se vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k práci s textem a vyhledávání informací v encyklopediích a mapách
- vedeme žáky ke správné orientaci v problematice peněz a cen a odpovědnému spravování osobního účtu

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňujeme žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňujeme žákům spolupodílet se na přípravě kvízů, hádanek apod.

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáky k využívání všestranné a účinné komunikace
- vedeme žáky samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- posilujeme, aby žák využíval časové údaje při řešení různých situací, rozlišoval děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vedeme žáky k ověřování výsledků, k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozlišování vztahů mezi lidmi, národy
- motivujeme žáky k využívání interpretace či prezentace různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vedeme žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a uplatňovaných pravidel soužití
- podporujeme činnost žáků při práci ve skupinách, vedeme žáky k vzájemné spolupráci

Kompetence občanská

- zařazujeme činnosti, kde žáci poznávají a pojmenovávají některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- podporujeme u žáků toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- nabízíme žákům možnost podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich

výsledků

- učíme žáky hodnotit vlastní výsledky

Kompetence pracovní

- klademe důraz, aby žák uplatňoval elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnával minulost a současnost
- snažíme se u žáků vzbudit zájem o náměty, názory, zkušenosti ostatních žáků
- učíme žáky plánovat úkoly a postupy
- motivujeme žáky k využití možné spolupráce s ostatními žáky při plnění úkolů
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností v jiných předmětech a v obecném

životě

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata:

VDO - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

VDO - Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

EGS - Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

EGS - Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

MKV - Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – Já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učiva i studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině / třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí.

OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy -péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva

jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-1-01 p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do

příslušného kraje

Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02 p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-04 p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-06 p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-2-02 p rozpozná nevhodné chování a chování vrstevníků a dospělých

Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

Lidé a čas

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-3-03 p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Dílčí výstupy

Místo, kde žijeme

- vysvětlí pojem nadmořská výška

- najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy

- dokáže vyhledat Prahu na mapě ČR, dokáže vyhledat své bydliště na mapě

- zná název kraje a krajského města, ve kterém žije

- umí vyhledávat ČR na mapě Evropy

- bere na vědomí rozdíl mezi podnebím a počasím

- stručně charakterizuje podnebí ČR
- seznámí se s pojmy povodí, rozvodí a úmoří
- vysvětlí rozdíl mezi jezerem a rybníkem
- ví, že Praha je hlavní město ČR
- seznámí se s významnými průmyslovými podniky, kulturními a vzdělávacími

institucemi

- umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko
- umí najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko
- stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy
- ukáže na mapě nejdůležitější města
- pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy
- vysvětlí, co je to glóbus a mapa
- seznámí se s měřítkem mapy
- pozná některé základní geografické značky
- ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří
- ukáže na mapě a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR
- vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou
- seznámí se s významnými místy a kulturními památkami našeho okolí

Lidé kolem nás

- zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR
- zná oficiální název ČR a správně ho píše
- zná a umí vyprávět některé regionální pověsti
- vypráví o některých postavách ze Starých pověstí českých
- zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin
- uvědomuje si minulost, současnost, chápe význam činnosti našich předků pro život dalších pokolení na našem území
- pracuje s časovými údaji, encyklopediemi a mediálními zdroji
- srovnává způsob života a práce v minulosti a současnosti

Lidé a čas

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

Učivo:

Místo, kde žijeme

obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR,

Lidé kolem nás

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

Mezipředmětové vztahy

ČJ – vypravování o cestování

ČJ – vypravování z prázdnin

VV – památky, ilustrace k pověstem

ČJ – reprodukce textu

ČJ – čtení, úryvků z knih, ukázky básní určené k dané době

ČJ – vlastní jména, názvy států

PV – modelování pravěkých nástrojů,

stavba středověké vesnice

výroba nádob, šperků

M – slovní úlohy k dané problematice

Průřezová témata

VDO - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

VDO - Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

MKV - Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se svých možnostech na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-1-03 p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-05 p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace

všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-2-01 p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03 p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady

rizik půjčování peněz

Sestaví jednoduchý osobní / rodinný rozpočet, uvede příklady základních

příjmů a výdajů

Lidé a čas

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírek muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti;

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-3-03 p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Dílčí výstupy

Místo, kde žijeme

- vysvětlí, co je kontinent a oceán, najde je na mapě
- ukáže na mapě polokoule a zeměpisná pásma,
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy
- orientuje se na mapě ČR (kraje, povrch, řeky ...), poznává důležitost jednotlivých oblastí pro získání surovin, zemědělství, průmysl odpočinek, chápe význam ChKO,
- jednoduchým způsobem posoudí význam vyhledaných informací z různých hledisek
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest
- ukáže na mapě nejdůležitější pohoří, nížiny, moře, řeky, jezera Evropy
- orientuje se na mapě Evropy podle světových stran
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek

Lidé kolem nás

- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce
- ví o historickém, kulturním i politickém významu hlavního města,
- seznámí se s pověstí o založení Prahy
- objasní historické důvody zařazení státních svátků, zná symboly našeho státu
- chápe správní, historické přírodní odlišnosti států Evropy, vypráví zážitky a zajímavosti z vlastních cest, chápe nutnost spolupráce s evropskými státy, porovnává jejich odlišné způsoby života a kultury,
- je seznámen se zvláštnostmi osídlení v zemských pásmech včetně rostlinstva a živočichů
- ví o nepříznivých zásazích člověka do přírody, poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce
- je veden k chápání osobností ostatních, solidaritě, pomoci s dějinnými událostmi,
- využívá archivů, knihoven, médií, k pochopení mezi jevy a ději, sleduje minulost a současnost v regionu, využívá vzpomínek příbuzných i jiných pamětníků k porovnání života a práce v minulosti i současnosti, vyhledává zajímavosti, pověsti z rodného kraje
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci
- obhájí při konkrétních činnostech a vyprávěních své názory,
- dohodne se na společném postupu při řešení zvoleného úkolu se spolužáky
- rozpozná v jednání a chování významných osob nedodržování demokratických principů
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, zkontroluje cenu nákupu, ví co je spořivost, půjčování peněz

Lidé a čas

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti i současnosti

Učivo:

Místo, kde žijeme

mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování

Lidé kolem nás

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady,

zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy,

vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka

jako správce peněz, úspory, půjčky

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Mezipředmětové vztahy

ČJ – vypravování o cestování

ČJ – vypravování z prázdnin

VV – památky, ilustrace k pověstem

ČJ – reprodukce textu

ČJ – čtení, úryvků z knih, ukázky básní určené k dané době

ČJ – vlastní jména, názvy států

M – slovní úlohy k dané problematice

Průřezová témata

VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

EGS - Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
EGS - Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – Já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učiva i studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině / třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí.

OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy -péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva

jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Vzdělávací oblast:

5. 5 Člověk a zdraví

5. 5. 1 Tělesná výchova

Vzdělávací předmět Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje v 1., 2., 4., 5.ročníku jako samostatný předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně, v ročníku 3. pak 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve dvou po sobě následujících hodinách v tělocvičně a v maximální míře je využíváno přírodního prostředí a to i v zimním období, některé tematické celky (plavání) jsou organizovány ve formě kurzů. Do 5. ročníku probíhá výuka koedukovaně.

Součástí vzdělávacího obsahu předmětu je i tematický okruh **Zdravotní tělesná výchova**, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy. Jsou zadávány všem žákům anebo pouze žákům s tělesným postižením (oslabením). Výuka je zaměřena na korekci

zdravotních oslabení a speciální cvičení k posílení pohybového systému, vnitřních orgánů a smyslových a nervových funkcí.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálního rozvoje,
- klademe důraz prožívání souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- podporujeme systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- vyžadujeme přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- poskytujeme žákům vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na vyslechnutí a řízení se pokyny vedoucího družstva,
- poskytujeme prostor pro diskusi o taktice družstva,
- provádíme pořizování záznamu a obrazového materiálu ze sportovních činností a jejich prezentaci.

Kompetence sociální a personální:

- klademe důraz na dodržování pravidel fair play,
- vyžadujeme podílení se na rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- klademe důraz na rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské:

- podporujeme aktivní sportování,
- klademe důraz na objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- provádíme první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- zařazujeme emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní:

- klademe důraz na nutnost dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- podporujeme vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- provádíme zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů.

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního

nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

- TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.
- ZTV-3-1-01 – uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.

*Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ZTV-3-1-01p - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*

Dílčí výstupy

- je veden ke správnému držení těla, dýchání, hygieně při sportování, snaží se dodržovat pravidla bezpečnosti, respektovat zdravotní handicap, ví o významu sportu pro život, seznamuje se s přípravou na sportovní činnost,
- učí se užívat základní tělocvičné pojmy, je seznamován s názvy tělocvičných náradí a náčiní, reaguje na smluvené povely a signály, používá sportovní obuv a oblečení, spolupracuje při týmových hrách a respektuje pravidla her i soutěží v družstvech, seznamuje se s měřením výkonnosti některých sportovních výkonů, učí se technikám skoků, hodů míčem, je seznámen a snaží se rozumět druhům běhů a skoků, pojmenuje míčové hry,
- reaguje na smluvené povely, spolupracuje při týmových soutěžích, ví o prostorách ve škole vhodných ke sportování a bezpečnosti v nich, je veden k fair play,
- seznamuje se s bezpečností na silnici.

Učivo:

Činnosti ovlivňující zdraví

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu,
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení,
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu,**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti,
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky,
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem,
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků).

Činnosti podporující pohybové učení

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí,
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly,
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- **zdravotní oslabení** –konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).

Speciální cvičení

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení

Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Mezipředmětové vztahy:

M - využití slovních úloh

ČJ – vyprávění

PRV – dopravní výchova

HV – pohybové hry, taneční kroky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

- TV-3-1-03 - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Dílčí výstupy

- zná správné obutí a oblečení na Tv,
- ví, kde je bezpečné místo pro sportovní aktivity ve škole i mimo ni,
- chápe význam přípravy těla na zátěž,
- je seznámen s 1. pomocí u jednodušších zranění,
- je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivých náradích,
- využívá možností školního zařízení,
- zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením,
- je seznámen s technikou běhů,
- umí kotoul vpřed, zvládá poskoky, přísunný krok, chápe význam silových, relaxačních cvičení,
- je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků a chápání pravidel při týmových hrách a soutěžích,
- reaguje na pokyny a povely,

Učivo:

Činnosti ovlivňující zdraví

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu,
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění, napínací a protahovací cvičení,
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity,
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- **pohybové hry** – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti,
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky,
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem,
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů,
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody,
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Činnosti podporující pohybové učení

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí,
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly,
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží,
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- **zdravotní oslabení** –konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).

Speciální cvičení

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení.

Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace

Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

Mezipředmětové vztahy:

M - využití slovních úloh

ČJ – vyprávění

PRV – dopravní výchova

HV – pohybové hry, taneční kroky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

- TV-3-1-01 - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti,
- TV-3-1-04 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy,
- TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

TV-3-1-01p – zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p – dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZTV-3-1-02p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Dílčí výstupy:

- je si vědom důležitosti přípravy a pomáhá ostatním,
 - dbá pokynů učitele a instruktora při plaveckém výcviku,
 - ví, jak se bezpečně chovat při přesunu na sportoviště,
 - chápe důležitost dopravních předpisů,
 - dbá na správné držení těla a dýchání při provádění cviků i dalších činnostech,
 - užívá základní tělocvičné pojmy a zásady pohybové hygieny,
 - zná zjednodušená pravidla sportů a soutěží spolupracuje v týmu a jedná fair play,
- reaguje na povely pořadových cvičení,
- dodržuje pravidla bezpečnosti na všech sportovištích,
 - rozlišuje míče na různé míč. hry, snaží se dohodnout na spolupráci,
 - pozná porušení pravidel a jejich následků,
 - ví o taktice při vytrvalostním běhu a běhu v přírodním terénu
 - projevuje vůli zlepšovat své výkony,
 - zajímá se o cvičení s hudbou,
 - zná a respektuje pokyny instruktorů při plaveckém výcviku, nebojí se vody, ale dbá bezpečnosti při vodních sportech, zvládá jeden plavecký způsob, je seznamován s prvky sebezáchranou a pomoci tonoucímu,
- ví, jak se chovat při sportovních aktivitách v přírodě,
 - respektuje zdravotní indispozice a handicap spolužáků i ostatních,
 - ví, kde bezpečně jezdit na kole reaguje na smluvené signály a povely

- ví, kde se převléct do cvičebního úboru,
- je seznámen s organizací přesunu na sportoviště,
- ví, co jsou OH, chápe jednání fair play,
- učí se vyhledávat sportovní události v médiích.

Učivo:

Činnosti ovlivňující zdraví

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu,
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení,
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu,**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity,
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti,
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky,
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem,
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů,
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody,
- **plavání** – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- **lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků).

Činnosti podporující pohybové učení

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí,
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly,
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy,

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- **zdravotní oslabení** –konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).

Speciální cvičení

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení.

Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

Mezipředmětové vztahy:

PRV - měření látek, ochrana přírody, zdraví

M – převody jednotek délky, slovní úlohy o sportu

ČJ – vyprávění

HV – 2/4 a 3/4 takt, pohybové hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

- TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her,
- TV-5-1-04 - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka,
- TV-5-1-08 - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- TV-5-1-11 – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti,
- TV-5-1-12 – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti,
- ZTV-5-1-01 – zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovňovací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování,
- ZTV-5-1-02 – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele,

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

TV-5-1-03p – zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p – uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

ZTV-5-1-01p – zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovňovací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování,

ZTV-5-1-02p – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele,

Dílčí výstupy

- ví o bezpečnosti a hygieně, škodlivosti návykových látek,
- chápe význam každodenního cvičení,
- seznamuje se s významem a účinností vyrovňovacích, kompenzačních, relaxačních a dechových cvičení,
- dbá na správné držení těla,
- chápe význam přípravy organismu na zátěž, zvládá ošetření menších poranění, chápe důležitost čistoty a bezpečnosti sportovišť, zná tel. číslo záchranné služby
- je seznámen s technikou odrazů skoků a taktikou při bězích a ostatních atletických disciplín,
- rozumí povelům a názvosloví,
- ví o významu cvičení v přírodě

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- zná a respektuje pokyny instruktorů při plaveckém výcviku, dbá bezpečnosti při vodních sportech, zvládá jeden plavecký způsob, je seznamován s prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu,
- postupně zvládá pohybové dovednosti, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, spolupracuje při soutěžích a variantách činností, cvičí podle jednoduchého popisu
- je schopen reagovat pohybem na příkazy,
- pokusí se užít správných tanečních kroků na reprodukovanou hudbu
- soutěží a využívá spolupráce s ostatními, ví o náčiních a nářadích (plný míč, lano na přetahování, žebřiny, hrazda...)
- ví o organizaci utkání, snaží se o hod jednoruč i obouruč na koš (branku), držení míče pod kontrolou mužstva, tlumení, zastavení míče nohou, dribling, nahrávky, spolupracuje s týmem, je si vědom porušení pravidel a jejich následků, jedná fair play,
- chápe a řídí se tělocvičným názvoslovím a domluvenými signály,
- ví, co jsou olympijské hry a jejich význam,
- je schopen měřit a vyhodnotit rychlostní a délková sportovní odvětví,
- toleruje handicap, výkonnost a odlišnosti spolužáků,
- jeví zájem o sportovním dění v okolí, Evropě i světě

Učivo:

Činnosti ovlivňující zdraví

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu,
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení,
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,
- **rozvoj různých forem rychlosti vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu,**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity,
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti,
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky,
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem,
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů,
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody,
- **plavání** – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti,
- **lyžování, bruslení** – hry na sněhu a na ledě,
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků).

Činnosti podporující pohybové učení

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí,
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly,
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy,

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- **zdravotní oslabení** –konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).

Speciální cvičení

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení.

Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

Mezipředmětové vztahy:

ČJ –vyprávění sportovního zážitku

M– převody jednotek

PŘÍR – ochrana přírody, měření délky a času

PČ – úklid hřiště

VL– tělovýchovné organizace – Sokol, Junák, Orel

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

- TV-5-1-01 - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti,
- TV-5-1-02 - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením,
- TV-5-1-05 - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti,
- TV-5-1-06 - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví,
- TV-5-1-07 - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení,
- TV-5-1-09 - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,
- TV-5-1-10 - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace,
- ZTV-5-1-03 – upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

TV-5-1-01p – chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-05p – reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p – dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou

činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZTV-5-1-03p – upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.

Dílčí výstupy

- zná bezpečnostní a hygienická pravidla na sportovištích,
- ví, jak se správně oblékat na různé sporty,
- je si vědom významu protahovacích, napínacích korektivních a uvolňovacích cviků pro správné držení těla i v souvislosti jednostrannou zátěží,
- zná nejčastější úrazy při různých sportech, zvládá základy 1. pomoci, přivolá lékařskou pomoc,
- zná dopravní pravidla při jízdě na kole,
- ví o nebezpečí návykových látek při sportu
- zná techniku startů, taktiku vytrvalého běhu i sprintu,
- dbá na správné dýchání a uvolňovací cviky,
- ví o metodách odrazu při skocích,
- snaží se o zlepšování svých výkonů,
- toleruje případné nedostatky spolužáků, ctí a respektuje různost pohlaví,
- zná průpravná cvičení pro některá odvětví sportu,
- cvičí podle jednoduchých nákresů,
- pomáhá při organizaci hodiny,
- dokáže sám vést rozcvičku,
- zvládá techniku odrazů při přeskocích,
- taktně hodnotí výkony své i ostatních, snaží se přispět svými nápady k realizaci

společné činnosti

- ví o významu průpravných cvičení pro organismus,
- zvládá hody jedno i obouruč, techniku střelby na branku a koš, stopáž a přihrávky nohou,
- ovládá pravidla některých atletických a týmových sportovních odvětví,
- je si vědom porušení pravidel a jejich následků, je si vědom důležitosti spolupráce v týmu i v náhodně určených družstvech,
- zná dopravní a bezpečnostní pravidla při jízdě na kole a jeho základní vybavení,
- ví o správném chování v přírodě,
- zná a ctí pravidla pobytu v CHKO a na značených turistických stezkách,
- ví kde a jak bezpečně sportovat v zimě
- chápe význam povelů a signálů při sportovních činnostech,
- vyzná se v organizaci TV ve škole,
- je seznamován se sportovními soutěžemi ve škole,
- ví o historii, ideálech a symbolech OH, je veden k jednání fair play,
- ví, kde si vyhledat sportovní informace, které ho zajímají

Učivo:

Činnosti ovlivňující zdraví

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu,
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení,
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže;

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace

Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,

- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu,**

- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity,

- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,

- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti,

- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,

- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky,

- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem,

- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody,

- **lyžování, bruslení** – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích,

- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků).

Činnosti podporující pohybové učení

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,

- **organizace při TV** – základní prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí,

- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly,

- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží

- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy

- **zdroje informací o pohybových činnostech**

Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

- **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).

Speciální cvičení

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního

nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

Mezipředmětové vztahy:

ČJ – vyprávění o nebezpečném sportovním zážitku, jak takovému předejít

M - převody jednotek délky a času, slovní úlohy

PŘÍR– ochrana přírody, 1. pomoc, důležitá telefonní čísla

VL – evropské státy, OH, tělovýchovné organizace

Vzdělávací oblast:

5.6. Člověk a svět práce

Vyučovací předmět:

5. 6. 1 Pracovní činnosti

Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, při nichž žáci získávají základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti. Rozvíjí praktické dovednosti a návyky a je založena na tvůrčí a myšlenkové spoluúčasti žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **pracovní výchova** se vyučuje jako samostatný předmět
- v 1.až 5. ročníku - 1 hodinu týdně

Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce je na prvním stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- hodnotíme pokroky v dovednostech žáků
- podněcujeme tvořivost žáků a dáváme možnost realizovat vlastní myšlenky a nápady
- konfrontujeme hodnocení učitele a sebehodnocení žáka a učíme žáky nepřeceňovat, ale i nepodceňovat svoje síly

Kompetence k řešení problémů

- řešíme s žáky problémové úlohy a podněcujeme k projevu žákova vlastního názoru
- vyhledáváme s žáky různé varianty řešení, uvážlivě rozhodujeme
- používáme metod týmové skupinové práce, zdůrazňujeme přínos jednotlivce k řešení problému a k práci ve skupině.

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáka k prezentování svých názorů a postojů
- podporujeme argumentaci a obhajobu žákových závěrů
- učíme žáky souvislému s srozumitelnému vyjadřování
- podněcujeme je k vnímání názorů druhých, k diskuzi a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci s učitelem a zapojujeme žáky do práce týmu
- vytváříme harmonickou atmosféru ve skupině, učíme žáky projevům úcty a ohleduplnosti k druhým, zejména starším lidem

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků vnímání kulturních tradic, seznamujeme je s kulturním dědictvím a jeho významem
- utváříme pozitivní vztah žáků ke kultuře a životnímu prostředí
- učíme žáky chápat a respektovat základní společenské normy, a odmítat hrubé a neetické chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání odpovídajících materiálů, nástrojů a vybavení,
- učíme je chránit své zdraví i zdraví druhých,
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích

oblastech

- vedeme je k dodržování hygieny práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení

dat, informací a digitálního obsahu

- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění

výsledků své práce

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za

pomocí digitálních prostředků

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině / třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního

nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává proti službu), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-1-02 p pracuje podle slovního návodu a předlohy

Dílčí výstupy

Práce s drobným materiálem

- -odvozuje vlastnosti papíru a lepidla,
- -správně drží nůžky, bezpečně s nimi zachází,
- -užívá správnou techniku překládání, rýhování, utržení pruhu papíru,
- vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování,
- -seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu,
- -válí hmotu v dlaních, na podložce, přidává a ubírá a
- -vytahuje hmotu,
- -dokáže vyrobit dárky, ozdoby,
- -osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem,
- -udrží pořádek ve svých pomůckách na svém místě
- -seznamuje se s vlastnostmi přírodnin, propichuje je, navléká, spojuje a svazuje,

Konstrukční činnosti

- -zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- -pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie,
- -osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce,
- -zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži
- -zhodnotí výsledky své práce,
- -ocení výsledky práce jiných,

Pěstitelské práce

- -pečuje o nenáročné pokojové rostliny,
- -vysévá semena, sleduje, jak rostou,
- -hodnotí výsledky pozorování,
- -dodržuje při práci základní hygienické návyky,

Příprava pokrmů

- -umí správně klást příbory,
- -chová se vhodně při stolování,
- -dodržuje hygienické návyky.
- -zvládá zásady slušného stolování a sebeobsahu ve školní jídelně,
- -jí příborem,
- -připraví si jednoduchou svačinu,
- -rozlišuje každodenní a slavnostní stolování

Učivo

Práce s drobným materiálem-

Vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil ,modelovací hmota aj.)

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

Jednoduché pracovní operace a postupy

Konstrukční činnosti

Stavebnice (plošné), sestavování modelů

Pěstelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

Pěstování pokojových rostlin

Příprava pokrmů

Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Mezipředmětové vztahy

PRV ,PV-význam půdy, podmínky života rostlin

M-pamětné sčítání a odčítání do 20

ČJ-souvislé, správné a přesné vyjadřování, pojmenování činností

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-1-01 p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Pěstitelské práce

ČSP-3-3-01 - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-3-01 p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

Příprava pokrmů

ČSP-3-4-02 - chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-4-02 p chová se vhodně při stolování

Dílčí výstupy

Práce s drobným materiálem

- zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly,

- pojmenuje druhy papíru,

- zvládá techniku. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování,

slepování

- odměřování papíru,

- pracuje s kartonem,

- vytrhává papír, zdobí předměty

- zvládá obkreslení podle šablony,

- bezpečně zachází s jehlou

- poznává vlastnosti jednotlivých materiálů,

- seznamuje se s některými lidovými zvyky,

- seznamuje se s technikou hnětení, vaření, sušení,

- vyrábí dárky z přírodnin,

- dokáže pracovat podle slovního návodu,

- pracuje s různými pracovními pomůckami, nástroji a

- zná jejich funkci a využití,

- sešívá kousky látky k sobě, rozlišuje rub a líc látky, přišívá dvoudírkový knoflík

- navléká přiměřeně dlouhou nit, umí uzlík a šít předním a
- obnitkovacím stehem,
- dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce,

Konstrukční činnosti

- seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje
- vytváří podle jednoduchých předloh i podle fantazie plošné a prostorné kompozice ze stavebnicových prvků
- umí urovnat stavebnice k dalšímu použití,
- montuje a demontuje jednotlivé díly,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci,
- vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních,
- upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti

Pěstitelské práce

- pozoruje klíčení semen (na vatě, v hlíně),
- pečuje o nenáročné rostliny ve třídě,
- zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží,
- v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole),
- rozezná nejznámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák,
- provádí exkurze na školním pozemku v různých ročních obdobích
- dodržuje hygienické návyky

Příprava pokrmů

- dodržuje hygienické návyky,
- seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů
- seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin,
- zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena,
- provede jednoduchou úpravu stolu pro všední stolování,
- zvládá sebeobsahu a základy slušného stolování

Učivo

Práce s drobným materiálem-

Vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil ,modelovací hmota aj.)

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

Jednoduché pracovní operace a postupy

Lidové zvyky

Konstrukční činnosti

Stavebnice (plošné), sestavování modelů

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

Pěstování pokojových rostlin

Pěstování rostlin ze semen v místnosti

Příprava pokrmů

Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Mezipředmětové vztahy

PRV,PV-význam půdy, podmínky života rostlin, práce na poli, na zahradě

M-pamětné sčítání a odčítání do 100,odhady výsledků řešení

ČJ-vypravování různých příhod, jednoduchý popis pracovního postupu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 - pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-1-01 p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 p pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

ČSP-3-2-01 - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-2-01 p zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

ČSP-3-3-01 - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 - pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-3-01 p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 p pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

ČSP-3-4-01- připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 - chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-3-4-02 p chová se vhodně při stolování

ČSP-3-4-01 p upraví stůl pro jednoduché stolování

Dílčí výstupy

Práce s drobným materiálem

- rozlišuje běžně užívané druhy papíru, pracuje s nimi

- dovede papír přeložit, odtrhnout naznačenou část,

vystříhnout nakreslený tvar,

- dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek,

- bezpečně zachází s nástroji,

- rozlišuje pracovní nástroje, umí je pojmenovat,

- zpracovává modelovací hmoty
- navléká nit, přišívá knoflík, dokáže udělat uzlík
- procvičuje zadní steh
- udržuje pořádek na pracovním místě, šetrně zachází se svými pomůckami,
- pracuje podle slovního návodu i předlohy,

Konstrukční činnosti

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí,
- vytváří několik výrobků z konstruktivní stavebnice,

Pěstitelské práce

- provádí pozorování přírody, v jednotlivých ročních obdobích a
- popíše výsledky pozorování,
- naaranžuje do vázy suché i rostlé květiny,
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti
- ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny
- seznamuje se základními podmínkami života rostlin

Příprava pokrmů

- upraví stůl pro jednoduché stolování,
- zhotoví pod dohledem učitele drobné cukroví,
- připraví ovocný nápoj,
- umí se vhodně chovat při stolování.
- připraví ovocné a zeleninové saláty, jednoduchý

pokrm

- orientuje se v základním vybavení kuchyně,

Učivo

Práce s drobným materiálem-

Vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil ,modelovací hmota aj.)

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

Jednoduché pracovní operace a postupy

Lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

Stavebnice (plošné, prostorové , konstrukční), sestavování modelů

Práce s předlohou

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin

Pěstování pokojových rostlin

Pěstování rostlin ze semen v místnosti

Příprava pokrmů

Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Mezipředmětové vztahy

PRV, PV-význam půdy, vody, světla a tepla pro život rostlin, domácí a hospodářská zvířata, ptáci, ovoce, zelenina, stavba těla rostlin-stavba těla, dopravní prostředky

M-sčítání, odčítání, porovnávání, obvod obdélníku, čtverce, měření délky

ČJ-souvislé vyprávění zážitku, zkušenosti, popis pracovního postupu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-5-1-02 - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-1-02 p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

Konstrukční činnosti

ČSP-5-2-01- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-2-01 p provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

Pěstelské práce

ČSP-5-3-03 - volí podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-02 - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-3-02 p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstelská pozorování

ČSP-5-1-03p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

Příprava pokrmů

ČSP-5-4-02 -připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-01 -orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-03 -dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-4-01 p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 p připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

Dílčí výstupy

Práce s drobným materiálem

- rozlišuje a pojmenovává různé druhy papíru a kartonu,
- zvládá techniky práce- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání,

odměřování, tvarování,

- zpracovává odpadový materiál,
- pracuje s proužky papíru- proplétání tvaru,
- vyrábí záložky a podložky- využívá symetrii,
- skládá z papíru zvířátka, květiny,....,

- vyrábí předměty k výzdobě - dárky, výzdoba,
 - seznamuje se s modelovací hmotou -těsto,
 - určuje vlastnosti materiálu,
 - vytváří návyky, organizace a plánování práce,
 - dokáže navlékat, propichovat, stříhat, ohýbat,
- spojovat, svazovat,
- seznamuje se s různými druhy textilií a látek,
 - poznává rub a líc,
 - vyrábí jednoduché vyšíváné obrázky
 - seznamuje se s dalšími prvky lidových tradic
 - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
 - zná zásady první pomoci

Konstrukční činnosti

- využívá návodu a předloh pro konstrukci,
- sestavuje modely podle své fantazie, nebo předlohy,
- poznává vlastnosti stavebnicových prvků a dílů, porovnává

a správně využívá,

- snaží se zorganizovat a plánovat práce,

Pěstitelské práce

- zná základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěstuje rostliny ze semen v místnosti
- pěstuje pokojové rostliny
- zná zásady bezpečné práce s rostlinami
- volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní

Příprava pokrmů

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského

chování,

- dokáže udržet čistotu pracovních ploch,
- zná a dodržuje bezpečnost práce,
- samostatně připraví pokrm,
- upeče lité těsto.

Učivo

Práce s drobným materiálem-

Vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil ,modelovací hmota, drát, folie aj.)

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

Stavebnice (plošné, prostorové , konstrukční), sestavování modelů

Práce s návodem, předlohou

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

Pěstování pokojových rostlin

Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Příprava pokrmů

Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Základní vybavení kuchyně

Výběr, nákup a skladování potravin

Mezipředmětové vztahy

PRV, PV-význam půdy, vzduchu, vody, světla a tepla pro život rostlin, péče o zvířata

v zimě, stavba těl rostlin a živočichů, plevel na poli, rozmnožování

rostlin, ovoce, zelenina, okrasné květiny, dřeviny, byliny

M-porovnávání, sčítání, odčítání, obvod čtverce, obdélníka, jednotky délky, měření délky,

dělení na části

ČJ-souvislé, správné a přesné vyjadřování, pojmenování, popis pracovního postupu,

vyprávění

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Práce s drobným materiálem

ČSP-5-1-04- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti

práce; poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-5-1-01 -vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své

představivosti různé výrobky z daného materiálu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-1-01 p vyvábí přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-04 p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

ČSP-5-2-03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-5-2-02 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-2-02 p pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

Užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

ČSP-5-3-01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČSP-5-3-01 p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-04 p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

ČJS-5-4-04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a

bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-4-04 p udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Uplatňuje zásady správné výživy

Dílčí výstupy

Práce s drobným materiálem

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu,

- využívá při tvořivých činnostech vlastní fantazii,
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu,
- udržuje pořádek na pracovním místě,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,
- dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění,
- využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic,

Konstrukční činnosti

- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek,
- provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž,
- umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu,
- umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat,

Pěstitelské práce

- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin,
- ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování,
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví,

Příprava pokrmů

- zná základní vybavení kuchyně,
- připraví jednoduché pohoštění,
- uplatňuje zásady zdravé výživy,
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- provede jednoduchou úpravu stolu
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Učivo

Práce s drobným materiálem-

Vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil ,modelovací hmota, drát, folie aj.)

Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

Lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

Stavebnice (plošné, prostorové , konstrukční), sestavování modelů

Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

Pěstování pokojových rostlin

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Příprava pokrmů

Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

Základní vybavení kuchyně

Výběr, nákup a skladování potravin

Technika v kuchyni – historie a význam

PRŮŘEZOVÉ TÉMATA

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině / třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního

nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává proti službu), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne).

Mezipředmětové vztahy

PRV, PV–význam půdy, vody, světla a tepla pro život rostlin,život rostlin v různých

podnebných podmínkách,stavba lidského těla,planety,hvězdy,jednoduché stroje

M –sčítání, odčítání, porovnávání, jednotky délky, přesné rozměřování ,dělení na části

ČJ –rozšiřování slovní zásoby, vyprávění, popis

5. 7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako proces i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces

specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími

předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a má nezastupitelný vliv na estetickou stránku osobnosti každého žáka.

Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

Na druhém stupni základního vzdělávání poznávají kulturu a umění širších souvislostech.

5. 7. 1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Časová dotace v jednotlivých ročnících na 1. stupni je jednotná - 1 hodina týdně.

Vyučování probíhá většinou v kmenové třídě. Kromě vyučovacích hodin zařazujeme minimálně jeden výchovný koncert ročně.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění prostřednictvím aktivního hudebního projevu, poskytnutí příležitosti k emocionálnímu sebevyjádření, k poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, k rozvíjení kreativních schopností a estetického

cítění a k relaxaci a vzájemné komunikaci prostřednictvím hudby a pohybu.

Hudební výchova se rozvíjí ve čtyřech hlavních činnostech:

- vokální činnost – práce s hlasem, zpěv, kultivace pěveckého a mluveného projevu
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, gesty, tancem
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební

reprodukcí a produkci

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmicizace slov,...), s předmětem výtvarná výchova.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využití vhodných způsobů pro efektivní učení
- podporujeme vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky ke správnému užívání terminologie a symboliky
- podporujeme pozitivní vztah k hudbě a vybírání kvality
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací a naplánování vhodného způsobu řešení
- motivujeme žáky ke zhodnocení hudebního projevu a naslouchání hudebnímu projevu

ostatních žáků

- vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek týkajících se hudební oblasti

- při reakci pohybem na znějící hudbu učíme nonverbální komunikaci
- motivujeme žáky k naslouchání názorům ostatních, sdělování svých názorů, námětů,

zkušeností z hudební oblasti

- vyžadujeme porozumění různým typům textů a záznamů, užívaných gest, zvuků a jejich tvořivé využití

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry
- motivujeme žáky k naslouchání ostatním, úctě k sobě i jiným lidem
- preferujeme účinnou spolupráci ve skupině, pozitivní ovlivňování kvality společné

práce, podíl na vytváření pravidel práce v týmu

- motivujeme k utváření příjemné atmosféry v klimatu třídy, upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k zamýšlení se nad obsahy hudebních děl, respektujeme záměr

skladatele

- vedeme k respektování hudebního cítění druhých lidí
- vedeme žáky k respektování a oceňování našeho hudebního dědictví, oceňujeme smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do hudebního života

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře
- podporujeme vztah k manuálním činnostem
- preferujeme práci podle daného postupu, návodu

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

MKV – Kulturní difference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

EV – Vztah člověka k prostředí

Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu

Dílčí výstupy

Vokální činnosti:

- dbá na správné držení těla při zpěvu
- provádí hlasová a dechová cvičení
- zřetelně vyslovuje
- rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený a zpěvný
- rozlišuje krátké a dlouhé tóny
- zpívá vybrané lidové a umělé dětské písně

Instrumentální činnosti

- používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a jednoduchému hudebnímu doprovodu

- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku
- vytleskává nebo vyťukává rytmus podle vzoru
- rytmitizace slov a slovních spojení

Hudebně pohybové činnosti:

- provádí hudebně pohybovou činnost /správné držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod/

Poslechové činnosti

- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy
- pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku
- hudba vokální a instrumentální – lidský hlas dětský, ženský a mužský, sólo, sborový zpěv, hudební nástroje (klavír, housle, kytara, kontrabas, flétna, trubka)
- seznámí se s varhanní hudbou
- pozná hymnu České republiky

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** (realizace písní v 2/4 taktu)
- **intonace a vokální improvizace** – hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem
- **orientace v prostoru** - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

Průřezová témata

MKV – Kulturní difference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

EV – Vztah člověka k prostředí

Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Mezipředmětové vztahy

ČJ, M, PRV – hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech)

TV – cvičení při hudbě

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04 p- reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny

HV-3-1-05 p- rozliší sílu zvuku

- Pozorně vnímá jednoduché skladby

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- rozlišuje tempo pomalé a rychlé, melodii stoupavou a klesající, zeslabování a zesilování
- zná pojem notová osnova, noty, pomlky, takt, houslový klíč
- zazpívá písně přiměřené věku v 2/4 i 3/4 taktu
- ukončí závěti

Instrumentální činnosti

- vytleskává nebo vyťukává rytmus podle říkadel a jednoduchých písní
- užívá dětské hudební nástroje

Hudebně pohybové činnosti

- pohybuje se podle daného rytmu (tleskání, bubnování)
- vyjadřuje hudbu pohybem
- pohybově doprovází svůj zpěv

Poslechové činnosti

- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku
- rozlišuje umělou a lidovou píseň
- seznámí se s vybranými skladbičkami (I. Hurník: Nedokončená pohádka, B. Smetana: Pochod komediantů, V. Trojan: Žabák, P.I: Čajkovskij: Skřivánek apod.)

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška

- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord

- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie

- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**

- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech), říkadla

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PRV – lidové zvyky a tradice

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok

VV – ilustrace k písním

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

HV-3-1-01 - zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-3-1-01 p - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02 p - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04 p- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05 p- rozliší sílu zvuku

- Pozorně vnímá jednoduché skladby

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba

tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, osvojuje si hudební hry

- podle zápisu pozná stoupavou a klesavou melodii

- zpívá vybrané písně

- dbá na hlasovou hygienu

Instrumentální činnosti

- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, bicí, uvede příklad

- zdokonaluje doprovod na hudební nástroje

- rozliší takt 2/4, 3/4, 4/4 v notovém zápisu, rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtovou

Hudebně pohybové činnosti

- vytleskává a taktuje 2/4 i 3/4 takt

- rozliší rytmus valčíku a polky

- tanečně se pohybuje v ¾ taktu – třídobá chůze

- pohybově vyjadřuje oblíbený druh hudby

Poslechové činnosti

- poslechem rozezná hudební nástroje

- poslouchá hudbu vážnou, populární, slavnostní

- seznamuje se s vybranými hudebními žánry

- seznamuje se poslechem s dílem Antonína Dvořáka a Bedřicha Smetany

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření hudby (jaká je to hudba proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech), říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PRV – lidové zvyky a tradice

PV- Vánoce a vánoční výzdoba

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v $\frac{3}{4}$ taktu

VV – ilustrace k písním, Vánoce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Očekávané výstupy

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-5-1-01 p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02 p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03 p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-07 p propojí vlastní pohyb s hudbou

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- uvědoměle dbá na správné dýchání a hlasovou hygienu
- zná pojem repetice, legato, staccato
- rozlišuje předvětí a závětí
- rozlišuje délky not a zapíše je do notové osnovy
- pozná dynamická znaménka a aplikuje jejich význam v písni
- zná hudební abecedu, pozice not v notové osnově

Instrumentální činnosti

- rozlišuje nástroje dechové, strunné (smyčcové i drnkací), klávesové, bicí
- respektuje doprovod písně ve skupině
- rytmizuje říkadla (s doprovodem)

Hudebně pohybové činnosti

- vyjadřuje svoje pocity z hudby pohybem
- spojí s hudbou přísunný a valčíkový krok

Poslechové činnosti

- zná nejdůležitější údaje o Bedřichu Smetanovi
- seznámí se s dílem a životem Antonína Dvořáka a Leoše Janáčka
- je schopen v klidu poslouchat vybrané skladby
- pozná písně v 2/4 a 3/4 taktu, popř. 4/4
- pozná opakující se téma v poslouchané skladbě
- pozná, kdy hudba graduje
- tvořivě obměňuje přiměřené hudební modely

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického

vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření hudby (jaká je to hudba a proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Mezipředmětové vztahy

ČJ– hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech), říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PŘÍŘ – lidové zvyky a tradice, zvířata, rostliny

PV – Vánoce a vánoční výzdoba

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v $\frac{3}{4}$ taktu

VV – ilustrace k písním, Vánoce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-5-1-01 p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02 p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03 p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06 p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní-frázování

HV-5-1-07 p propojí vlastní pohyb s hudbou

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- zazpívá vybrané písně
- zpívá jednoduché dvojhlasé písně, lidový dvojhlas, kánon
- dbá uvědoměle na správné dýchání a držení těla, dodržuje hlasovou hygienu
- užívá pojmy stupnice, repetice, zesilování zeslabování, pozná basový klíč
- čte noty v rozsahu stupnice C dur,
- provádí rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie
- zpívá českou hymnu

Instrumentální činnosti

- pozná smyčcové, dechové, bicí hudební nástroje
- seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru (ví, kdo je dirigent, sbormistr, kapelník)
- doprovodí písně na rytmické i melodické hudební nástroje
- realizuje přiměřeně věku jednoduché variace základního tématu
- vyjádří pomocí grafického záznamu instrumentální melodii

Hudebně pohybové činnosti

- seznámí se s krajovými lidovými tanci

- pohybově vyjadřuje hudební nálady – veselí, smutek apod.
- seznamuje se s relaxační hudbou, relaxuje
- taktuje základní druhy taktu
- orientuje se v prostoru – utváření pohybové paměti

Poslechové činnosti

- poslechem rozezná vybrané hudební nástroje
- rozezná kvalitu tónů a vztahy mezi tóny
- pozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální a dokáže rozeznat hudební

prostředky

- zařazuje pocitově hudbu k různým příležitostem (vánoční, slavnostní, taneční,

zastavenička, s přírodní tematikou apod.)

- poslouchá vybrané skladby, rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní
- rozezná malou písňovou formu, rondo, zvládne jednoduché variace na hudební téma

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách

(V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)

- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.

- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)

- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvalita tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord h
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** –

rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Mezipředmětové vztahy

ČJ – hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),
říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PŘÍŘ – lidové zvyky a tradice, svět kolem nás, zvířata, rostliny

PV – Vánoce a vánoční výzdoba, kostýmové rekvizity k pohybovým aktivitám

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v 2/4 a 3/4 taktu, prvky jazzového tance

VV – ilustrace k písním, Vánoce

5. 7. 2 Výtvarná výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova má estetický, kulturní a společenský charakter. Je postavena na tvůrčích činnostech (tvorbě, vnímání a interpretaci) při jiném než racionálním poznávání světa.

Vede k uvědomování si sebe sama, k podpoře svobodného tvořivého přístupu ke světu, k obohacení citového života, dává možnosti vyjádřit své citové prožitky. Posiluje a rozvíjí smyslovou citlivost, neboť tyto činnosti vedou k rozvíjení schopnosti vyjádřit realitu. Na základě vlastních zkušeností umožňuje pomocí linie, tvaru, barvy, světla a stínu ztvárnit v ploše i prostoru své představy, posiluje individuální pojetí při výtvarném přepisu skutečnosti. Dává podnět k uvědomování si výtvarného umění jako součásti kultury a lidského života. Vede k úctě ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa a k výtvarným dílům minulosti.

Výše uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci rozvíjí smyslovou citlivost, uplatňují subjektivitu, ověřují komunikační účinky. Využívají různé výtvarné techniky a materiály, inspiraci hledají v literatuře, divadelních představeních, televizních pořadech a čerpají také z návštěv muzeí, výstav a kulturních památek. Výtvarná výchova je postavena na vlastní tvorbě, vnímání a interpretaci.

Časové vymezení předmětu

- 1.ročník - 1 hodina týdně
- 2.ročník - 1 hodina týdně
- 3.ročník - 1 hodina týdně
- 4.ročník - 2 hodiny týdně
- 5.ročník - 2 hodina týdně

Zařazení průřezových

témat Osobnostní a

sociální výchova

Environmentální

výchova

Mediální

výchova

Multikulturní

výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Během výuky klademe důraz na samostatnou práci, zvládnutí výtvarných technik. Vedeme žáky k systematické práci, objevování výrazových prostředků výtvarných postupů a forem i skrytých tvořivých prostředků žáků. Rozvíjíme estetické a výtvarné schopnosti žáků a celkově dětskou osobnost.

1. ročník

VV-3-1-01

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02

- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

VV-3-1-05

- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo

- Rozvíjení prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barevná škála, proporce, výtvarný rytmus, kontrast)
- Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti dějových souvislostí
- Rozvíjení smyslových účinků vizuálně obrazných vyjádření
- Získávání základních zkušeností při používání výtvarných materiálů, nástrojů a technik
- Využití prostředků pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností v akčním tvaru malby, kresby a při manipulaci s objekty
- Rozšiřování typů vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení (hračky, přírodniny, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika)
- Výtvarné prožívání světa
- Vytváření osobního postoje při zdůvodňování vlastní interpretace obrazného vyjádření v rámci skupiny

2. ročník

VV-3-1-01

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02

v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

VV-3-1-05

na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo

- Rozvíjení prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, proporce, světelné a barevné kvality, textury, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru)
- Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti dějových souvislostí
- Rozvíjení smyslových účinků vizuálně obrazných vyjádření
- Získávání základních zkušeností při používání výtvarných
- materiálů, nástrojů a technik
- Rozšiřování prostředků pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ
- Pozorování všedních a zvláštních podob světa
- Sledování stavebních zákonitostí práce s detailem, barvou a povrchem
- Rozlišení výrazového a dekorativního použití barev
- Využívání reflexe a vztahu zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
- Rozvíjení dalších zkušeností při
- používání materiálů nástrojů a nových technik

3. ročník

VV-3-1-01

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02

- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

VV-3-1-05

- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo

- Rozšiřování prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, proporce, světelné a barevné kvality, textury), uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu děje
- Vyjádření pohledu na svět v jednotlivostech i širších souvislostech s využitím podobnosti, kontrastu, rytmu a dynamických proměn
- Rozvíjení prostředků pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností v akčním tvaru malby a kresby
- Uplatňování různých typů obrazného vyjádření objektů, přírodnin, ilustrací
- Srovnávání představ a skutečnosti při uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu
- Vyjádření světa věcí jejich měřítkem a funkcí
- Využívání hry s náhodou
- Uplatňování různých typů obrazného vyjádření objektů, přírodnin, ilustrace textů, volné malby, plastik, fotografií, jejich rozlišení a uplatnění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužák

4. ročník

VV-5-1-01

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-5-1-02

v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-5-1-03

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-5-1-04

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se

VV-5-1-05

- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

VV-5-1-06

- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
-

VV-5-1-07

- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
-

- Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- Linie - kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, fixou
- Využívání výrazových a zobrazovacích vlastností linie, k volnému výtvarnému zpracování ilustrace a fantazijních námětů
- Tvary a objemy - kreslířský a malířský přepis
- Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace
- s objekty, pohyb těla
- Srovnávání představ a skutečnosti při uspořádání objektů do celků v ploše, svojí dosavadní zkušeností objemu, prostoru a časovém průběhu
- Vyjádření světa věcí jejich měřítko a funkce
- Využívání hry s náhodou
- Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění/texty, animovaný film, comics,

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

fotografie, elektronický obraz a reklama/

- Hledání nevšední podoby reality, rozvíjení výtvarného přepisu světa přírody a jeho projevů
- Vypěstování osobní kázně k tolerantnímu uvedení vlastního názoru do souladu s názory druhých
- Citlivá reakce na výtvarný projev ostatních
- Srovnávání různých mínění mezi dětmi, obohacení názoru

5. ročník

VV-5-1-01

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-5-1-02

- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace, prostorové vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-04

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

VV-5-1-05

- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

VV-5-1-06

- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-07

- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

- Světelné a barevné kvality, podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- Zvládání malířských technik, malba temperou, akvarelem a pastelem
- Uspořádáním objektů do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemném postavení
- Plastická prostorová tvorba
- Výtvarné práce s netradičním výtvarným materiálem
- Výtvarný přepis světa přírody a jeho projevů pomocí linií, tvarů a barev
- Setkávání se skutečností -
- výběr a uplatnění (texty, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz a reklama) na základě subjektivního výběru
- Zkvalitňování projevu a hledání vhodných prostředků, hledání nevšedních podob reality

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- Využívání akčního tvaru malby a kresby
- Osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin

*Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj
tvůrčí záměr*

*VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty,
rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast),
uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké
produkce i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)*

*VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových
vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*

*VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní,
ostatních i uměle*

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek, která je užívána na většině základních škol. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žákovým vlastním (sebe)hodnocením.

Hodnocení pomocí klasifikace je u žáků s diagnostikovanou poruchou učení nahrazeno hodnocením slovním, neboť dokáže lépe postihnout individuální pokrok takového žáka a poskytnout celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonů. Kvalitní slovní hodnocení může být rovněž hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči. Slovní hodnocení by nemělo obsahovat formulace typu „ve třídě patříš k průměru“. V ostatních případech jsou žáci hodnoceni 5 stupňovou klasifikační stupnicí.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Závazné formy hodnocení:

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle

a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje

spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

C. Rozšířené slovní hodnocení

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě a na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke

vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Vysvědčení resp. výpis z vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň vědomostí, kterých žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty.

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14-ti dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Komisionální zkouška

- komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - mají-li zákonní zástupci žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

- Žáci, kteří dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52, odstavce 4 zákona č. 561/2004 Sb. na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- Komise hlasováním stanoví výsledek přezkoušení. Vyjádří se slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.
- Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitelka zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na základní škole
- žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, to je do 31. srpna, termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví

ředitelka školy na červnové pedagogické radě, žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku, opravné zkoušky jsou komisionální

- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěje ze závažných důvodů, může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku, do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku

- žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí

- odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Klasifikace žáka, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole

- Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen zkoušející škola), a to:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

- Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku v zahraničí. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

- Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

- Zkouška je komisionální.

Komisi jmenuje ředitelka zkoušející školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitelka zkoušející školy, popřípadě pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Termín konání zkoušky dohodne ředitelka zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelkou zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitelka zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitelka zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

- Před konáním zkoušky podle § 18, odstavce 1 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. předloží zákonný zástupce žáka ředitelce zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o

úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka zkoušející školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

- O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním.

Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15, odstavce 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15, odstavce 3 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

Ředitelka zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

- Po vykonání zkoušek podle § 18, odstavce 1 nebo 2 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování.

Na vysvědčení se uvede text:

Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

- Celkové hodnocení žáka se stanoví podle § 15, odstavce 6 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

- V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

- Vykonali-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitel této školy ředitelce spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.

- Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18, odstavce 1 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.

- Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

- Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18, odstavce 2 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

- Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., zařazuje ředitelka spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a specifické vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním

znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

- U žáka se specifickou vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

- Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitelka takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě se specifickou vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

- Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

- Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí příslušnými vyhláškami.

- Kritéria pro slovní hodnocení:

- tohoto hodnocení lze využívat u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami po dohodě vyučujícího s rodiči. Pokud je žák se speciálními vzdělávacími potřebami vzděláván podle IVP je to zřetelně vyznačeno v pedagogické dokumentaci a na vysvědčení.

. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

Slovní hodnocení dle § 15, odstavce 2 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

- Třídní učitelka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitelka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

- U žáka se specifickou vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které

ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení se používá v průběhu roku před vystavením vysvědčení – kompletní hodnotící škála pro slovní hodnocení:

- výrazy pro popis chování při učení a práci –

soustředěný, pozorný, otevřený, chápaný, snadno použitelný, důkladný, spolehlivý, podávající perfektní výkon, plánující svou práci, soustavný, cílevědomý, rychlý, přesný, obsáhlý, precizní, prudký, jistý, diferencovaný, přiměřený, obratný, dobře zapracovaný, dobrá paměť, výrazově bohatý, jasný, srozumitelný, plynulý, čilý, názorný, výstižný, přizpůsobivý situaci, rozpoznávající souvislosti, snaživý, pilný,

účelný, vytrvalý, produktivní, kriticky hodnotící, samostatný, uspořádaný, pracovitý, mnohostranný, tázavý, napjatý, uvědomělý, průběžně pracující, stálý, zaměřený na cíl, bystrý, nápaditý, tvořivý, logicky přemýšlející, dobrá představivost, fantazie, analyzující, schopný úsudku, jistý, mající přehled, schopný rozlišovat, rozpoznávající to podstatné, pronikavý, radostný, chápající problémy, důsledný, schopný přenášet naučené, aktivní, rozvážný, svědomitý, zvědavý, připravený přijímat, soustavný, správně členící problém – práci, dobře organizující svou práci, ...,

- výrazy pro popis sociálního chování:

upřímný, otevřený, snášenlivý, kamarádský, ohleduplný, spolehlivý, tolerantní, přizpůsobivý, rád navazuje kontakty, zodpovědný, přesný, svědomitý, prozíravý, předvídavý, připravený pomoci, opatrný, zdrženlivý, přebírá rád úkoly, čínorodý, snaživý, živý, mírný, klidný, nadšený, obezřetný, jistý, přístupný, schopný spolupracovat, vůdčí, rozhodující, povzbuzující, iniciativní, nápaditý, komunikativní, schopný změny, jeví dobrou vůli, plánující, vyrovnaný, jednostranný, plodný, stálý, schopný podřídit se, taktní, vědomý si povinností, nezištný, schopný vcítit se, vnímavý, ...,

- výrazy pro individuální zvláštnosti:

cílevědomý, rozvážný, ukázněný, silná vůle, rozumný, věcný, ovládající se, pohyblivý, přizpůsobivý, uměřený, soustředěný, odolný, snáší zátěž, neústupný, odhodlaný, jistý, povzbuzující, příjemný, otevřený, přístupný, citlivý, spolupracující, vyrovnaný, harmonický, veselý, spokojený, milý, radostný, dobře naladěný, tichý, rozvážný, uzavřený, spokojený, strýzlivý, dobromyslný, obětavý, oddaný, racionální, sebevědomý, disciplinovaný, důvěřuje si, sebejistý, skromný, temperamentní, pořádný, starostlivý, neúnavný, obětavý, ...

Tento přehled zachybuje průběžné měsíční hodnocení, s kterým jsou zástupci žáka seznámeni na pravidelných konzultačních dnech, popřípadě jim je přehled zaslán v případě zdůvodněné neúčasti na konzultačních dnech.

Autoevaluace

Kvalitu celkové činnosti naší školy, zejména jejího poslání – výchovně vzdělávací – ovlivňuje celá řada faktorů, především je to kvalita podmínek personálních, materiálních, organizačních, manažerských, hygienických apod. a samotná kvalita výsledků výchovně vzdělávací práce. Cílem naší školy je všechny tyto oblasti neustále zlepšovat. V praxi to znamená je nejen popisovat, ale je potřebné i průběžně sledovat, zaznamenávat, vyhodnocovat a pojmenovávat konkrétní pozitiva a negativa.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat pozornost procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu, jak funguje školní vzdělávací program, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka, jak pracují učitelé a ostatní zaměstnanci školy. Tyto informace

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

budou sloužit jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky.

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP
- úroveň výsledků práce školy s ohledem na podmínky vzdělávání a ekonomické zdroje

Podmínky ke vzdělávání:

- vnější podmínky (demografické, ekonomicko-technologické, přírodní, politické, kulturní, konkurenční prostředí školy, vlivy veřejnosti)
- vnitřní podmínky (personální, finanční, zařízení a technologie, informační systémy, systémy hodnocení kvality, řízení školy, koncepční záměry školy)

Metody: SWOT analýza, sledování úrovně pracovního prostředí, individuální sledování kvality a nasazení práce zaměstnanců, analýza vztahu výsledků práce a zařazení do platové třídy.

Průběh vzdělávání

- realizace vzdělávacího programu a jeho soulad s RVP
- organizace, formy a metody práce
- soulad vzdělávání a životní praxe
- objektivita a vypovídací schopnost hodnocení žáků

Metody: hospitační a kontrolní činnost, analýza výsledků srovnávacích testů, sběr a analýza informací od žáků, rodičů, zřizovatele i veřejnosti, analýza výsledků práce třídních učitelek.

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání:

- podpora žákům
- spolupráce s rodiči
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Metody: dotazníková šetření, získávání analýza informací od žáků i jejich rodičů, SWOT analýza.

Výsledky vzdělávání žáků:

- přehled výsledků prospěchu žáků
- vztah výsledků prospěchu a absence
- výstupní hodnocení žáků 5. ročníku
- testy (vlastní vnitroškolní, celostátní)
- četnost, důvody a výsledky komisionálních a opravných zkoušek
- výsledky přijímacího řízení
- analýza důvodů odchodu žáků ze školy
- zjišťování názorů žáků, rodičů i veřejnosti
- výsledky absolventů školy v následném studiu na základních školách
- četnost a výsledky žáků v soutěžích

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Metody: podrobné zpracování a analýza prospěchu žáků po pololetích podle tříd, předmětů i vyučujících včetně jejich aktivit a reprezentace školy, stručné zhodnocení prospěchu.

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

- řízení školy
- kvalita personální práce
- kvalita a výsledky DVPP

Metody: SWOT analýza, analýza vnějších (zřizovatel, ČŠI, KrÚ) i vnitřních kontrol, analýza hospodaření školy, analýza kvalifikace i pracovních výkonů a výsledků zaměstnanců včetně analýzy efektivity motivace zaměstnanců (zejména finanční – nenárokové složky platu), analýza plnění plánu DVPP včetně čerpání finančních prostředků.

Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomických zdrojům:

- celkové zhodnocení výsledků práce po jednotlivých úsecích.

Příloha č. 1

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	
Škola	
Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	
Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte **konkrétní postupy** v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

c) Hodnocení žáka

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

d) Pomůcky

(učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP (Naplnění cílů PLPP)	Dne:

Doporučení k odbornému vyšetření¹	☐ Ano ☐ Ne ☐ PPP ☐ SPC ☐ SVP ☐ jiné: jiné
---	--

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce		

¹ Odpovídající zaškrtněte, případně doplňte.

Příloha č. 2

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán

Jméno a příjmení žáka			
Datum narození			
Bydliště			
Škola			
Ročník		Školní rok	

ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP	
Kontaktní pracovník ŠPZ	
Školská poradenská zařízení, poskytovatelé zdravotních služeb a jiné subjekty, které se podílejí na péči o žáka	

Rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka podle IVP ze dne:	
Zdůvodnění:	

Priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka (cíle IVP):	
--	--

Předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP:	
---	--

Podpůrná opatření (specifikace stupňů podpůrných opatření)	
Metody výuky (pedagogické postupy)	
Úpravy obsahu vzdělávání	
Úprava očekávaných výstupů vzdělávání	
Organizace výuky	
Způsob zadávání a plnění úkolů	

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Způsob ověřování vědomostí a dovedností	
Hodnocení žáka	
Pomůcky a učební materiály	
Podpůrná opatření jiného druhu	
Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)	
Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka	
Spolupráce se zákonnými zástupci žáka	
Dohoda mezi žákem a vyučujícím	

Podrobný popis pro jednotlivé vyučovací předměty, ve kterých jsou uplatňována podpůrná opatření (Je-li potřeba specifikovat)	

Osoby zodpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka		Jméno a příjmení	Podpis
Třídní učitel			
Vyučující	Vyučovací předmět		
Školní poradenský pracovník			
Zákonný zástupce žáka			

Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace
Mostiště 50, Velké Meziříčí 594 01

Žák		
-----	--	--

Poučení: Pokud zákonný zástupce nebo zletilý žák neposkytne informovaný souhlas s vypracováním individuálním vzdělávacím plánem, tak toto podpůrné opatření škola neposkytuje.

Závěry vyhodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu	Jméno a příjmení pracovníka školského poradenského zařízení	Podpis